

บทที่ 3

ภูมิหลังของสตรีวัยเจริญพันธุ์ ที่ป่วย/รู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ และเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลในรอบ 12 เดือน ก่อนการสำรวจ

ในบทนี้จะนำเสนอภูมิหลังของสตรีในวัยเจริญพันธุ์ที่ตกเป็นตัวอย่างของการสำรวจทั้งหมด โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน คือส่วนที่หนึ่งเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม ของสตรีตัวอย่าง โดยนำเสนอข้อมูลที่ไม่ได้ถ่วงน้ำหนัก เพื่อให้เห็นจำนวนประชากรตัวอย่างที่แท้จริง สำหรับส่วนที่ 2 และ 3 เป็นการนำเสนอข้อมูลที่มีการถ่วงน้ำหนัก ซึ่งจะช่วยให้ได้ภาพของสตรีวัยเจริญพันธุ์ทั้งประเทศได้ถูกต้องยิ่งขึ้น โดยส่วนที่สองแสดงให้เห็นถึงการเจ็บป่วย/รู้สึกไม่สบายของสตรีวัยเจริญพันธุ์ในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม พฤติกรรมอนามัย และสิ่งแวดล้อม และส่วนสุดท้ายนำเสนอเกี่ยวกับสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วยจนต้องนอนพักรักษาในโรงพยาบาลในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจ สำหรับจำนวนประชากรตัวอย่างของการสำรวจสวัสดิการและอนามัย พ.ศ. 2539 มีทั้งสิ้น จำนวน 79,613 คน เป็นเพศชาย 37,942 คน เพศหญิง 41,671 คน คิดเป็นร้อยละ 47.7 และ 52.3 ตามลำดับ และจากจำนวนประชากรตัวอย่างเพศหญิงทั้งหมด มีสตรีที่อยู่ในวัยเจริญพันธุ์ (อายุ 15-49 ปี) จำนวน 22,994 คน หรือเท่ากับร้อยละ 55.2 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคมของสตรีวัยเจริญพันธุ์

(1) อายุ

เมื่อแบ่งสตรีวัยเจริญพันธุ์ออกเป็น 3 กลุ่มอายุ พบว่า ร้อยละ 44.7 เป็นสตรีอายุ 15-29 ปี รองลงมาคือกลุ่มอายุ 30-39 ปี เท่ากับ ร้อยละ 31.7 และ ร้อยละ 23.7 เป็นกลุ่มอายุ 40-49 ปี

(2) สถานภาพสมรส

สตรีวัยเจริญพันธุ์ส่วนใหญ่หรือประมาณ 2 ใน 3 มีสถานภาพสมรส รองลงมา มีสถานภาพโสด เท่ากับร้อยละ 29.4 ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 5.5 มีสถานภาพหม้าย/หย่า/แยก

(3) การศึกษา

สตรีวัยเจริญพันธุ์จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด คือ ร้อยละ 59.5 ระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่า ร้อยละ 36.9 และไม่มีการศึกษาร้อยละ 3.6

(4) อาชีพ

ในรอบ 1 ปีก่อนการสำรวจ สตรีวัยเจริญพันธุ์ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม หรือร้อยละ 47.5 รองลงมาคือการประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรม และสตรีที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 26.4 และ 26.1 ตามลำดับ

(5) เขตที่อยู่อาศัย

สตรีวัยเจริญพันธุ์ อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาลมากที่สุด คือ ร้อยละ 44.3 รองลงมา คือสตรีที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล และสตรีที่อาศัยอยู่ในเขตสุขาภิบาล ร้อยละ 31.3 และ 24.4 ตามลำดับ

(6) ภาคที่อยู่อาศัย

สตรีวัยเจริญพันธุ์มีการกระจายตัวอยู่ตามภาคต่างๆ โดยอาศัยอยู่ในภาคตะวันออก เฉียงเหนือมากที่สุด เท่ากับร้อยละ 30.1 รองลงมา ได้แก่ ภาคกลาง(ไม่รวม กทม.) ภาคเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 26.0, 18.3, 15.1 และ 10.2 ตามลำดับ)

ส่วนที่ 2 การเจ็บป่วย/รู้สึไม่สบาย ในรอบ 2 สัปดาห์ ก่อนการสำรวจ

จากจำนวนสตรีวัยเจริญพันธุ์ทั้งสิ้น 22,994 คน มีสตรีที่รายงานว่าเจ็บป่วยหรือรู้สึกไม่สบาย ในช่วง 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำนวน 2,834 คน หรือเท่ากับ ร้อยละ 12.32 จากจำนวนนี้มีผู้ไม่ระบุนโรค/อาการ หรือเจ็บป่วยด้วยอุบัติเหตุ จำนวน 8 คน จึงไม่ได้นำมาศึกษาในครั้งนี้ คงเหลือสตรีวัยเจริญพันธุ์ (อายุ 15-49 ปี) ที่เจ็บป่วยในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจที่เป็นตัวอย่างในการศึกษานี้ จำนวน 2,826 คน (ร้อยละ 12.29) และการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการและอนามัยครั้งนี้ สตรีสามารถรายงานโรค/อาการ ที่ทำให้ป่วย/รู้สึกไม่สบาย ได้ 3 โรค/อาการ การศึกษานี้ศึกษาเฉพาะโรคหรืออาการแรกของการเจ็บป่วย ที่สตรีรายงานเท่านั้น ไม่ได้นำโรคหรืออาการของโรคที่รายงานเป็นลำดับที่ 2 และ 3 มาศึกษา เนื่องจากมีเพียงเล็กน้อยคือ ผู้ที่รายงานว่ามีป่วยหรือรู้สึกไม่สบาย 2 โรค/อาการ มีจำนวน 189 คน หรือร้อยละ 6.67 และผู้ที่รายงานว่ามีป่วยหรือรู้สึกไม่สบาย 3 โรค/อาการ จำนวน 16 คน หรือร้อยละ 0.56

การนำเสนอในส่วนนี้ แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ คือ

- ก. ภูมิหลังของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วยหรือรู้สึกไม่สบาย
- ข. การเจ็บป่วยด้วยโรคตามระบบต่างๆ ของร่างกาย
- ค. การเจ็บป่วยตามประเภทของโรคติดเชื้อ และไม่ติดเชื้อ
- ง. ระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วย

ก. ภูมิหลังของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย หรือรู้สึกไม่สบาย

1. ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วยหรือรู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางที่ 1)

(1) อายุ

สตรีมีการกระจายตัวตามกลุ่มอายุต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก คือ มีสตรีช่วงต้นวัยเจริญพันธุ์ (อายุ 15-29ปี) มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มอายุ 40-49 ปี และกลุ่มอายุ 30-39 ปี คือ ร้อยละ 39.8 30.8 และ 29.3 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกสตรีตามเขตที่อยู่อาศัย ยังคงพบว่า การกระจายตัวตามกลุ่มอายุต่างๆ คล้ายกับภาพรวมของประเทศ คือ ในแต่ละเขตที่อยู่อาศัยจะมีสตรีช่วงต้นวัยเจริญพันธุ์อยู่มากกว่ากลุ่มอายุอื่นๆ

(2) สถานภาพสมรส

ประมาณ 3 ใน 4 ของสตรีเป็นผู้ที่มีสถานภาพสมรส รองลงมาคือสถานภาพโสด เท่ากับร้อยละ 20.5 และผู้ที่มีสถานภาพหม้าย/หย่า/แยก ร้อยละ 7.7 เมื่อจำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย พบว่า ในทุกเขตจะมีสตรีที่มีสถานภาพสมรสในสัดส่วนที่มากกว่าสตรีที่มีสถานภาพอื่นๆ และในเขตเทศบาลจะมีสัดส่วนของสตรีที่มีสถานภาพโสดมากกว่าเขตที่อยู่อาศัยอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องจากในเขตเทศบาลซึ่งเป็นศูนย์รวมของความเจริญต่างๆ ประกอบกับสตรีโสดมีความสะดวกสบายในการย้ายถิ่นเพื่อประกอบอาชีพ หรือเพื่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

(3) การศึกษา

สตรีส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 72.9 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา และไม่มีการศึกษา เท่ากับร้อยละ 14.6 และ 6.6 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามเขตที่อยู่อาศัย ยังคงพบว่า สตรีในทุกเขตที่อยู่อาศัยจบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด และจะเห็นว่าระดับของการศึกษาจะผันแปรไปตามความเจริญของเขตที่อยู่อาศัย คือในเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาล จะมีสัดส่วนของผู้ที่จบการศึกษาในระดับสูงกว่าประถมศึกษาค่อนข้างมาก เนื่องจากทั้งในเขตเทศบาล และสุขาภิบาล มีสถานบริการทางการศึกษามากกว่านอกเขต และอีกเหตุผลหนึ่งคือ อาจเนื่องมาจากการมองเห็นประโยชน์ของการศึกษาต่างกันคือ สตรีวัยเจริญพันธุ์ที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรม ซึ่งทั้งตัวสตรีเองและครอบครัว อาจมองว่าการศึกษาที่สูงไม่สามารถนำมาใช้ในการประกอบอาชีพได้ ในขณะที่

สตรีที่อยู่ในเขตเทศบาล และในเขตสุขาภิบาลจะประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นระดับการศึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะนำไปสู่การมีอาชีพ และสร้างความก้าวหน้าในหน้าที่การงานได้ จึงส่งผลให้สตรีที่อยู่ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล มีระดับการศึกษาสูงกว่าสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

(4) อาชีพ

ในรอบ 1 ปีก่อนการสำรวจ สตรีประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมมากที่สุด (ร้อยละ 45.5) รองลงมาคือสตรีที่ไม่ได้ทำงาน และสตรีที่ประกอบอาชีพรับจ้าง/บริการอื่นๆ ร้อยละ 19.6 และ 15.4 ตามลำดับและมีสัดส่วนของสตรีตัวอย่างที่เป็นกรรมกรน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 3.3 และเนื่องจากสตรีที่เลือกมาศึกษาในครั้งนี้ คือสตรีที่ป่วยหรือรู้สึกไม่สบายเท่านั้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสตรีที่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมเจ็บป่วยมากกว่า สตรีที่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม และไม่ได้ทำงาน เมื่อพิจารณาตามเขตที่อยู่อาศัย พบว่า สตรีที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลส่วนใหญ่คือสตรีที่ไม่ได้ทำงาน รองลงมา คือ สตรีที่ประกอบอาชีพรับจ้าง/บริการอื่นๆ ในขณะที่ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล สตรีที่ป่วยส่วนใหญ่ คือสตรีที่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรม รองลงมาคือสตรีที่ไม่ได้ทำงาน

(5) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

สตรีส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.0) อยู่ในครัวเรือนที่มีสมาชิกมากกว่า 3 คน สอดคล้องกับการสำรวจสถานะสุขภาพอนามัยของประชากรไทย ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2538 ที่พบว่า ประชากรไทยจะมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.1 คน (กระทรวงสาธารณสุข : 2538) เมื่อจำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย ก็พบว่า สตรีวัยเจริญพันธุ์ส่วนใหญ่ อาศัยอยู่ในครัวเรือนที่มีสมาชิกมากกว่า 3 คนในทุกเขตที่อยู่อาศัย แต่มีข้อน่าสังเกตว่าสัดส่วนของสตรีที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสมาชิก 1-3 คน ไม่แตกต่างกันนักกับสัดส่วนของผู้ที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสมาชิกมากกว่า 3 คน อย่างไรก็ตามผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ส่วนใหญ่ หรือ 2 ใน 3 อยู่ในครัวเรือนที่มีสมาชิกมากกว่า 3 คน ซึ่งอาจเนื่องมาจากสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาลส่วนใหญ่มีอาชีพในภาคเกษตรกรรมซึ่งจำเป็นต้องใช้แรงงานค่อนข้างมาก จึงทำให้จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากตามไปด้วย

(6) ภาคที่อยู่อาศัย

เมื่อพิจารณาตามภาคที่อยู่อาศัย พบว่าสตรีส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ร้อยละ 35.2 รองลงมา ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง (ไม่รวม กทม.) ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 22.8, 21.3, 12.3 และ 8.4 ตามลำดับ) เมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยมาพิจารณาร่วมด้วย พบว่าในเขตเทศบาลการกระจายตัวของสตรีในแต่ละภาคใกล้เคียงกัน และจากข้อมูล

เบื้องต้นนี้ชี้ให้เห็นว่าสตรีที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลของทุกภาคมีการเจ็บป่วยน้อยกว่าสตรีที่อาศัยอยู่ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ยกเว้นกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเขตเทศบาลทั้งหมด

ตารางที่ 1 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย/รู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ ก่อนการสำรวจ จำแนกตามลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเขตที่อยู่อาศัย

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม	รวมทั้งประเทศ	เขตที่อยู่อาศัย		
		เทศบาล	สุขาภิบาล	นอกเขต*
อายุ				
15-29	39.8	39.6	37.6	40.2
30-39	29.3	29.6	30.6	29.1
40-49	30.8	30.7	31.8	30.7
สถานภาพสมรส				
โสด	20.5	32.7	23.0	17.7
สมรส	71.8	59.1	68.6	74.7
หม้าย/หย่า,แยก	7.7	8.2	8.4	7.5
ไม่ทราบ	0.1	0.1	-	0.1
การศึกษา				
ไม่มีการศึกษา	6.6	4.1	5.0	7.3
ประถมศึกษา	72.9	49.6	65.2	78.6
มัธยมศึกษา	14.6	26.0	22.0	11.4
สูงกว่ามัธยมศึกษา	4.7	18.5	5.9	1.7
ไม่ทราบ	1.2	1.8	1.7	1.0
อาชีพ				
ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ	5.3	21.2	7.5	1.9
ค้าขาย	10.5	21.1	17.4	7.4
เกษตรกรรม	45.5	0.9	25.7	56.9
รับจ้าง/บริการอื่นๆ	15.4	26.0	20.5	12.6
กรรมกร	3.3	2.2	2.9	3.5
ไม่ประกอบอาชีพ	19.6	28.0	25.6	17.1
ไม่ทราบ	0.5	0.5	0.3	0.5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม	รวมทั้งประเทศ	เขตที่อยู่อาศัย		
		เทศบาล	สุขาภิบาล	นอกเขต*
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน				
1-3 คน	37.0	46.3	43.6	34.3
มากกว่า 3คน	63.0	53.7	56.4	65.7
ภาคที่อยู่อาศัย				
เหนือ	22.8	7.5	25.8	25.5
ตะวันออกเฉียงเหนือ	35.2	10.5	29.1	40.9
ใต้	12.3	9.7	11.1	13.0
กลาง(ไม่รวม กทม.)	21.3	16.6	34.0	20.6
กรุงเทพมหานคร	8.4	55.7	-	-
รวม	100(2,152,388)	100(324,089)	100(205,662)	100(1,622,638)

* = นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

- = ไม่มีข้อมูล

2. พฤติกรรมเสี่ยง

ข้อมูลในตารางที่ 2 แสดงลักษณะพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ การดื่มสุรา และการสูบบุหรี่ ในปัจจุบันของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่รายงานว่าป่วยหรือรู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ ก่อนการสำรวจ จำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) การดื่มสุรา

ข้อมูลเกี่ยวกับการดื่มสุราของสตรีได้จากการถามถึงการดื่มสุราทั้งในอดีตและปัจจุบัน พบว่า ภาพรวมของทั้งประเทศ สตรีส่วนใหญ่ หรือเท่ากับร้อยละ 81.4 ไม่ดื่มสุรา ส่วนสตรีที่เคยดื่มสุรามีน้อยมาก คือ ร้อยละ 6.9 เมื่อพิจารณาตามเขตที่อยู่อาศัย พบว่า ในทุกเขตที่อยู่อาศัย สตรีมากกว่าร้อยละ 80 ไม่ดื่มสุรา ส่วนสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาลที่เคยดื่ม และดื่มสุราในปัจจุบันมีสัดส่วนที่มากกว่าสตรีที่อยู่ในเขตเทศบาล และสุขาภิบาล

(2) การสูบบุหรี่

สตรีของทั้งประเทศเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 94.2) ไม่สูบบุหรี่ และเมื่อพิจารณาในแต่ละเขตที่อยู่อาศัย พบว่า สตรีส่วนใหญ่คือมากกว่า ร้อยละ 94 ไม่สูบบุหรี่ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ทำให้สตรีทราบถึงโทษของการสูบบุหรี่ สำหรับสตรีที่เคยสูบบุหรี่ที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีสัดส่วนที่มากกว่าผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาล และสุขาภิบาล แต่สตรีที่สูบบุหรี่ในปัจจุบันเป็นผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลมากกว่าเขตที่อยู่อาศัยอื่น

ตารางที่ 2 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย/รู้สึกไม่สบายใน รอบ 2 สัปดาห์ ก่อนการสำรวจ จำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยง และเขตที่อยู่อาศัย

พฤติกรรมเสี่ยง	รวมทั้งประเทศ	เขตที่อยู่อาศัย		
		เทศบาล	สุขาภิบาล	นอกเขต*
การดื่มสุรา				
ไม่ดื่ม	81.4	86.4	84.4	80.0
เคยดื่มสุรา	6.9	4.1	4.6	7.7
ดื่มสุรา	11.7	9.4	11.1	12.2
การสูบบุหรี่				
ไม่สูบบุหรี่	94.2	94.5	95.1	94.1
เคยสูบบุหรี่	2.1	1.7	1.4	2.2
สูบบุหรี่	3.7	3.9	3.5	3.7
รวม	100(2,152,388)	100(324,089)	100(205,662)	100(1,622,638)

* = นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

3. โรค/อาการที่เจ็บป่วย ในรอบ 2 สัปดาห์

ข้อมูลในตารางที่ 3 แสดงถึงโรคและอาการที่เจ็บป่วยของสตรีที่รายงานว่าป่วยหรือรู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) โรค/อาการที่ป่วย

สตรีส่วนใหญ่ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ (ร้อยละ 39.5) รองลงมา ได้แก่ กลุ่มอาการที่ระบุไม่แน่ชัด โรคระบบทางเดินอาหาร โรคระบบกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และกระดูก และโรคระบบหัวใจและหลอดเลือด (ร้อยละ 19.0, 10.7, 9.6 และ 5.7 ตามลำดับ) ซึ่งการสำรวจสถานะสุขภาพอนามัยของประชากรไทย โดยการสอบถามและตรวจร่างกาย ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2534-2535 ของกระทรวงสาธารณสุข พบว่า จากผู้ที่มีอาการเจ็บป่วยทั้งหมด ส่วนใหญ่ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ รองลงมาเป็นโรคที่อาการไม่แน่ชัด โรคระบบทางเดินอาหาร และโรคระบบกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และกระดูก (กระทรวงสาธารณสุข, 2535)

(2) ประเภทของโรค

เมื่อนำโรคจากการรายงานการเจ็บป่วยมาแยกประเภทของโรค เป็นโรคติดเชื้อ และโรคไม่ติดเชื้อ พบว่า สตรีเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อ ร้อยละ 54.3 ส่วนที่เหลือเป็นการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อ เมื่อพิจารณาตามเขตที่อยู่อาศัย พบว่า สตรีในเขตเทศบาลมีลักษณะการเจ็บป่วยที่แตกต่างไปจากภาพรวมของประเทศ และเขตที่อยู่อาศัยอื่น กล่าวคือสตรีในเขตเทศบาลมีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชืวน้อยกว่าการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อ

ผลของการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน ได้ส่งผลให้แบบแผนของการเจ็บป่วยเปลี่ยนแปลงไปคือ จะมีการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากขึ้น ดังนั้นการสำรวจน่าจะพบว่าสตรีที่เจ็บป่วยด้วยโรคระบบหัวใจและหลอดเลือด และระบบต่อมไร้ท่อ ซึ่งเป็นโรคไม่ติดเชื้อในเขตเทศบาลสูงกว่าสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล เช่นเดียวกับการสำรวจสถานะสุขภาพอนามัยของประชากรไทยด้วยการสอบถามและตรวจร่างกาย ครั้งที่ 1 ของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2534-2535 ที่พบว่า ผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาล จะมีอัตราการเป็นความดันโลหิตสูง ภาวะโคเลสเตอรอลสูง และอัตราการเป็นเบาหวาน สูงกว่าผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาล แต่กลับพบว่าสตรีป่วยด้วยโรคทั้ง 2 ระบบ ในเขตเทศบาล ต่ำกว่าสตรีที่อยู่ในเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากลักษณะการเก็บข้อมูล คือการสำรวจครั้งนี้เป็นการรายงานความเจ็บป่วยโดยผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งอาจไม่ทราบว่าตนเองป่วยด้วยโรคใน 2 ระบบนั้นหรือไม่ ถ้าหากว่าสตรีเหล่านี้ไม่เคยไปรับการตรวจจากบุคลากรทางการแพทย์

เมื่อจำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย พบว่า การเจ็บป่วยด้วยโรค/อาการ ของสตรีที่กระจาย อยู่ตามเขตต่างๆ ใน 5 ลำดับแรกคล้ายกับการเจ็บป่วยในภาพรวมของประเทศ แต่เป็นที่น่าสังเกต ว่าสตรีที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลประมาณ 1 ใน 2 ป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจ ทั้งนี้อาจเนื่อง จากสภาพมลพิษในเขตเทศบาลมีมากจึงทำให้สตรีที่อยู่ในเขตเทศบาล เจ็บป่วยด้วยโรกระบบทาง เดินหายใจในสัดส่วนที่มากกว่าโรคอื่นๆ ค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มัทนา พนานิรามย์ (2539 : 46) ที่พบว่า การอาศัยอยู่ในเมืองเพิ่มโอกาสการป่วยด้วยโรคของระบบทาง เดินหายใจ และโรคเกี่ยวกับผิวหนัง และภูมิแพ้ แต่ลดโอกาสการป่วยด้วยโรคเกี่ยวกับระบบทาง เดินอาหาร

ตารางที่ 3 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย/รู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ ก่อนการสำรวจ จำแนกตามโรค และเขตที่อยู่อาศัย

โรค	รวมทั้งประเทศ	เขตที่อยู่อาศัย		
		เทศบาล	สุขาภิบาล	นอกเขต*
โรค/อาการที่ป่วย				
ระบบทางเดินหายใจ	39.5	47.3	36.3	38.4
ระบบทางเดินอาหาร	10.7	10.2	11.2	10.7
ระบบทางเดินปัสสาวะ	2.3	0.8	1.6	2.7
หัวใจและหลอดเลือด	5.7	5.0	5.1	6.0
ภูมิแพ้และผิวหนัง	2.5	3.2	3.7	2.3
ตา หู จมูก คอ	3.7	5.3	3.1	3.4
อวัยวะสืบพันธุ์, การตั้งครรภ์, การคลอด	2.6	1.4	2.3	2.9
ระบบต่อมไร้ท่อ	2.4	1.5	2.7	2.6
กล้ามเนื้อ, เส้นเอ็น, กระดูก	9.6	7.5	11.3	9.8
ระบบประสาท, สมอ	1.8	1.6	1.9	1.9
อาการไม่แจ้งชัด	19.0	16.0	20.8	19.3
ประเภทของโรค				
โรคไม่ติดเชื้อ	54.3	48.7	59.7	54.7
โรคติดเชื้อ	45.7	51.3	40.3	45.3
รวม	100(2,152,388)	100(324,089)	100(205,662)	100(1,622,638)

* = นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

4. พฤติกรรมการดูแลตนเอง

ข้อมูลในตารางที่ 4 แสดงพฤติกรรมการดูแลตนเอง ได้แก่ การรักษาครั้งแรกเมื่อป่วยหรือรู้สึกไม่สบาย การรักษาครั้งสุดท้ายที่ทำให้หายป่วย และการหยุดกิจวัตรประจำวันของสตรีวัยเจริญพันธุ์ ที่รายงานว่าป่วยหรือรู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) การรักษาพยาบาลครั้งแรกเมื่อเจ็บป่วย

เมื่อเจ็บป่วยหรือรู้สึกไม่สบายสตรีจะเลือกวิธีการซื้อยากินเองเป็นอันดับแรก เท่ากับร้อยละ 39.2 รองลงมาคือ การไปพบเจ้าหน้าที่สถานีนามัย และไปพบแพทย์ที่คลินิก ร้อยละ 15.1 และ 13.9 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงการเลือกวิธีการรักษาพยาบาลครั้งแรกเมื่อเจ็บป่วยของสตรี ในแต่ละเขตที่อยู่อาศัย พบว่า ในทุกเขต เลือกใช้วิธีซื้อยากินเองเป็นลำดับแรก เช่นเดียวกับการสำรวจสถานะสุขภาพของประชาชนทั่วประเทศ ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2538 ที่พบว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลจะเลือกรักษาโดยบุคลากรที่ไม่ใช่แพทย์เป็นวิธีแรก (กระทรวงสาธารณสุข, 2538) และการไปพบแพทย์ที่คลินิกเป็นลำดับต่อมาสำหรับสตรีที่อยู่ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล ทั้งนี้ น่าจะเนื่องจาก ทั้งในเขตเทศบาลและสุขาภิบาลมีคลินิกแพทย์ตั้งอยู่ ทำให้สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการอีกทั้งไม่ต้องผ่านชั้นตอนยุ่งยากเหมือนกับการไปใช้บริการในสถานบริการของรัฐ ในขณะที่สตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาลเลือกการไปพบเจ้าหน้าที่สถานีนามัยเป็นลำดับต่อมา เนื่องจากมีสถานีนามัยตั้งอยู่ในพื้นที่ เช่นเดียวกับคำกล่าวของ ปรีชา อุปโยคิน (2539) ว่า พฤติกรรมการรักษาขึ้นอยู่กับความพร้อมของทรัพยากรทางการแพทย์ (Medical Resources) ที่มีอยู่ภายใน บริบทสังคม และวัฒนธรรมนั้นๆ ที่เปิดโอกาสให้เป็นทางเลือกของการรักษา

(2) การรักษาครั้งสุดท้ายที่ทำให้หายป่วย

โดยภาพรวม วิธีการรักษาครั้งสุดท้ายที่ทำให้สตรีหายจากการป่วยหรือรู้สึกไม่สบายมากที่สุด คือ วิธีการซื้อยากิน เท่ากับร้อยละ 34.0 รองลงมา ได้แก่ การไปพบแพทย์ที่คลินิก และการไปพบเจ้าหน้าที่สถานีนามัย ร้อยละ 17.4 และ 16.7 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามแต่ละเขตที่อยู่อาศัย พบว่า วิธีรักษาที่ทำให้หายจากการเจ็บป่วยมากที่สุดคือ การซื้อยากินเอง รองลงมาคือ การไปพบแพทย์ที่คลินิกสำหรับสตรีที่อยู่ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล ในขณะที่สตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาลจะไปใช้บริการจากเจ้าหน้าที่สถานีนามัย ดังเหตุผลที่กล่าวแล้วข้างต้น

เมื่อเปรียบเทียบวิธีการรักษาครั้งแรกเมื่อป่วยหรือรู้สึกไม่สบาย กับการรักษาครั้งสุดท้ายที่ทำให้หายป่วย พบว่า สตรีที่เลือกใช้วิธีการซื้อยากินเองและการไม่รักษาด้วยวิธีใดๆ

ตั้งแต่ครั้งแรกที่ป่วย บางส่วนไม่หายจากการเจ็บป่วยหรือไม่สบายและต้องเปลี่ยนมาใช้วิธีการรักษาด้วยการไปพบบุคลากรทางการแพทย์ ซึ่งจะเห็นได้จาก สตรีที่ใช้วิธีการซื้อยากินเอง และการไม่รักษาด้วยวิธีใดๆ ในครั้งสุดท้ายที่ทำให้หายป่วยมีสัดส่วนลดลง ในขณะที่สตรีที่เลือกรักษาด้วยวิธีการไปพบเจ้าหน้าที่สถานีนามัย ไปโรงพยาบาลอำเภอ โรงพยาบาลจังหวัด และการไปพบแพทย์ที่คลินิกมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น หมายถึงสตรีที่ซื้อยากินเองและไม่รักษาด้วยวิธีใดๆ ส่วนหนึ่งไม่หายจากการเจ็บป่วย และเปลี่ยนวิธีการรักษาเป็นวิธีการรักษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นจากข้อมูลเบื้องต้นนี้สามารถสะท้อนให้เห็นว่าสตรีส่วนหนึ่งมีการเจ็บป่วยรุนแรงมากขึ้น

(8) การหยุดกิจวัตรประจำวัน

สตรีส่วนใหญ่ คือร้อยละ 63.3 ไม่ต้องหยุดกิจวัตรประจำวันเมื่อป่วยหรือรู้สึกไม่สบาย รองลงมาคือการหยุดกิจวัตรประจำวัน ระหว่าง 1-3 วัน และหยุดกิจวัตรประจำวันมากกว่า 3 วัน ร้อยละ 19.8 และ 15.4 ตามลำดับ และจากการพิจารณาตามเขตที่อยู่อาศัย พบว่า ในแต่ละเขตที่อยู่อาศัยสตรีไม่ต้องหยุดกิจวัตรประจำวัน ในเขตเทศบาลมีสัดส่วนมากกว่าเขตที่อยู่อาศัยอื่น ซึ่งอาจเนื่องมาจากเหตุผลหลายประการ เช่น สตรีที่อยู่ในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม ซึ่งสตรีไม่ได้เป็นเจ้าของกิจการดังนั้นการหยุดกิจวัตรประจำวันจึงทำได้เมื่อจำเป็นเท่านั้น ในขณะที่สตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีสัดส่วนของการหยุดกิจวัตรประจำวันมากกว่า 3 วัน มากกว่าเขตอื่นๆ น่าจะเนื่องมาจากลักษณะงานของสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ส่วนใหญ่เป็นงานที่อยู่ในภาคเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ เป็นงานที่ต้องใช้กำลังร่างกายและเป็นงานที่ต้องทำอยู่กลางแจ้ง ดังนั้น หากสตรีเกิดการเจ็บป่วยจึงจำเป็นต้องพักผ่อนให้หายจากการเจ็บป่วยก่อนที่จะกลับไปทำงานตามเดิม

ตารางที่ 4 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย/รู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ ก่อนการสำรวจ จำแนกตามพฤติกรรมการดูแลตนเอง และเขตที่อยู่อาศัย

พฤติกรรมการ ดูแลตนเอง	รวมทั้งประเทศ	เขตที่อยู่อาศัย		
		เทศบาล	สุขาภิบาล	นอกเขต*
การรักษาครั้งแรกเมื่อเจ็บป่วย				
ไม่รักษา	8.7	10.7	11.1	8.0
ใช้ยาสมุนไพร	0.9	0.8	1.2	0.9
ไปหาหมอที่บ้าน	0.7	0.2	0.7	0.8
ซื้อยากินเอง	39.2	42.7	35.8	38.9
ไปหา จนท.อนามัย	15.1	2.4	7.3	18.6
ไป รพ.อำเภอ	9.2	1.2	12.7	10.3
ไป รพ.จังหวัด/ รพ.- อื่นๆ ของรัฐ	8.7	13.5	10.2	7.5
ไปพบแพทย์ที่คลินิก	13.9	20.8	14.0	12.5
ไป รพ.เอกชน	2.1	5.1	4.5	1.2
อื่น ๆ	1.2	1.9	1.7	0.9
ไม่ทราบ	0.4	0.8	0.7	0.2

ตารางที่ 4 (ต่อ)

พฤติกรรมการ ดูแลตนเอง	รวมทั้งประเทศ	เขตที่อยู่อาศัย		
		เทศบาล	สุขาภิบาล	นอกเขต*
การรักษาครั้งสุดท้าย				
ไม่รักษา	3.1	2.7	3.4	3.2
ใช้ยาสมุนไพร	0.9	0.9	1.2	0.8
ไปหาหมอที่บ้าน	0.8	0.3	1.0	0.9
ซื้อยากินเอง	34.0	42.3	35.5	32.2
ไปหา จนท.อนามัย	16.7	2.6	8.8	20.5
ไป รพ.อำเภอ	10.8	1.2	13.7	12.3
ไป รพ.จังหวัด/ รพ.- อื่นๆ ของรัฐ	11.9	16.4	13.4	10.9
ไปพบแพทย์ที่คลินิก	17.4	25.4	17.8	15.7
ไป รพ.เอกชน	2.4	5.7	3.6	1.6
อื่น ๆ	1.6	1.9	0.7	1.7
ไม่ทราบ	0.3	0.7	0.8	0.2
การหยุดกิจวัตรประจำวัน				
ไม่หยุด	63.3	70.5	67.3	61.3
หยุด 1-3 วัน	19.8	20.7	20.2	19.5
หยุดมากกว่า 3 วัน	15.4	8.5	12.1	17.2
ไม่ทราบ	1.5	0.3	0.4	1.9
รวม	100(2,152,388)	100(324,089)	100(205,662)	100(1,622,638)

* = นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

ข. การเจ็บป่วยด้วยโรคตามระบบต่างๆ ของร่างกาย

1. ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของสตรีวัยเจริญพันธุ์ ที่รายงานว่าป่วยหรือรู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามโรคตามระบบต่างๆ ของร่างกาย และเขตที่อยู่อาศัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางที่ 5)

(1) อายุ

สตรีในทุกกลุ่มอายุ และทุกเขตที่อยู่อาศัย มีลักษณะของการเจ็บป่วยด้วยโรคตามระบบต่างๆ ของร่างกายไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือ ส่วนใหญ่เจ็บป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรคในระบบทางเดินหายใจเป็นโรคที่เกิดได้จากทั้งเชื้อโรคที่กระจายอยู่ในอากาศ และสาเหตุต่างๆ เช่น ฝุ่น ละอองในอากาศ และเมื่อเกิดเจ็บป่วยแล้วเป็นโรคที่สามารถแพร่กระจายได้ง่าย รongลงมาได้แก่ กลุ่มอาการไม่แข็งแรง ส่วนโรคที่มีการเจ็บป่วยมากเป็นลำดับที่ 3 มีความแตกต่างกันตามกลุ่มอายุ กล่าวคือ สตรีอายุ 15-29 ปี ในทุกเขตที่อยู่อาศัยป่วยด้วยโรกระบบทางเดินอาหาร ในขณะที่สตรีอายุ 40-49 ปี ทุกเขตที่อยู่อาศัยป่วยด้วยโรคระบบกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และกระดูก ส่วนสตรีอายุ 30-39 ปี ในเขตเทศบาลป่วยด้วยโรคตา หู จมูก สตรีในเขตสุขาภิบาลป่วยด้วยโรกระบบกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และกระดูก ส่วนสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ป่วยด้วยโรกระบบทางเดินอาหาร

หากพิจารณาเฉพาะสตรีในกลุ่ม 40-49 ปี จากทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย จะเห็นว่า สตรีกลุ่มนี้มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรกระบบกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และกระดูก รวมทั้งโรกระบบหัวใจและหลอดเลือด ในสัดส่วนที่มากกว่าการเจ็บป่วยด้วยโรคในระบบอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความเสื่อมตามวัยของร่างกาย

(2) สถานภาพสมรส

เกี่ยวกับสถานภาพสมรสของสตรีกับการเจ็บป่วยด้วยโรคตามระบบของร่างกาย พบว่าสตรีในทุกสถานภาพสมรส จากทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่เจ็บป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจ รongลงมาคือ กลุ่มอาการไม่แข็งแรง และโรกระบบทางเดินอาหาร โดยสตรีที่มีสถานภาพโสด จะมีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจมากกว่าร้อยละ 50 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสตรีกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน และวัยทำงาน จึงมีโอกาสสัมผัสกับเชื้อโรคที่มีการปนเปื้อนในอากาศ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดโรคในระบบทางเดินหายใจได้

(3) อาชีพ

สตรีในทุกกลุ่มอาชีพ จากทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่เจ็บป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจ รองลงมาคือ กลุ่มอาการไม่ชัดเจน และโรกระบบทางเดินอาหาร และเป็นที่น่าสังเกตว่าในทุกเขตที่อยู่อาศัย สตรีเกือบทุกกลุ่มอาชีพ ยกเว้นสตรีที่ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรกระบบกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และกระดูก โดยเป็นสตรีที่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมในสัดส่วนที่สูงกว่าสตรีที่ประกอบอาชีพอื่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มัทนา พนานิรามัย และคณะ (2539 : 46) ที่พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีโอกาสป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจ โรกระบบทางเดินอาหาร และโรคอาการไม่ชัดเจน ต่ำกว่า แต่มีโอกาสป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวกับ ระบบกล้ามเนื้อ และเส้นเอ็นสูงกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม

(4) การศึกษา

สตรีในทุกกลุ่มระดับการศึกษา จากทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่เจ็บป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจ โดยสตรีที่มีการศึกษาสูงกว่า จะมีสัดส่วนของการเจ็บป่วยมากกว่าสตรีที่มีการศึกษาน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มัทนา พนานิรามัย (2539 : 46) ที่พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าจะมีโอกาสป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจเพิ่มขึ้น รองลงมา คือกลุ่มอาการไม่ชัดเจน ส่วนโรคที่มีสัดส่วนเป็นลำดับต่อไป จะมีความแตกต่างกันตามระดับการศึกษา ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า สตรีที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาในทุกเขตที่อยู่อาศัย มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรกระบบกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และกระดูก ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะกลุ่มสตรีที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมจึงมีโอกาสป่วยด้วยโรคในระบบดังกล่าวมากกว่า ในขณะที่สตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่ามัธยมศึกษา เจ็บป่วยด้วยโรกระบบทางเดินอาหาร ซึ่งอาจเนื่องมาจากวิถีการดำเนินชีวิต สตรีกลุ่มนี้ส่วนหนึ่งจำเป็นต้องบริโภคอาหารนอกบ้านซึ่งอาจไม่ถูกสุขลักษณะ จึงมีโอกาสรับเชื้อที่เป็นสาเหตุของการเกิดโรคได้ง่าย

(5) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ไม่ว่าสตรีจะอยู่ในครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเท่าใดก็ตาม ส่วนใหญ่เจ็บป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจมากที่สุด โดยเฉพาะสตรีที่อยู่ในเขตเทศบาลมีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคในระบบนี้ มากกว่าสตรีที่อยู่ในเขตสุขาภิบาลและสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล รองลงมา คือ โรคในกลุ่มอาการไม่ชัดเจน และโรกระบบทางเดินอาหาร

(๘) ภาคที่อยู่อาศัย

สตรีที่อยู่ในภาคต่างๆ ทุกเขตที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่เจ็บป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจมากที่สุด โดยเฉพาะสตรีที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร มากกว่า ร้อยละ 50 ที่ป่วยด้วยโรคในระบบนี้ รองลงมาเป็นการเจ็บป่วยด้วยโรคในกลุ่มอาการไม่แข็งแรง ส่วนการเจ็บป่วยด้วยโรคในลำดับต่อไป มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ สตรีของทุกภาคในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล เจ็บป่วยด้วยโรกระบบทางเดินอาหาร ในขณะที่สตรีของทุกภาคในเขตสุขาภิบาลเจ็บป่วยด้วยโรกระบบกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และกระดูก

ตารางที่ 5 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย /รู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โรคตามระบบของร่างกาย และเขตที่อยู่อาศัย

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม / เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ่มชัด	รวม
ชาย												
เขตเทศบาล												
15-29	57.9	13.9	-	1.0	2.5	3.1	0.4	0.5	3.1	1.5	16.0	100(128,478)
30-39	34.4	9.2	0.3	7.5	5.6	13.3	2.3	0.5	7.4	1.0	18.5	100(96,073)
40-49	46.1	6.4	2.4	7.8	1.7	0.6	1.8	3.9	13.5	2.4	13.5	100(99,538)
เขตสุขาภิบาล												
15-29	48.3	11.3	1.1	2.3	3.7	3.4	1.3	1.6	7.0	2.2	17.7	100(77,272)
30-39	33.9	11.0	1.5	4.1	2.4	3.9	2.0	0.7	11.6	1.3	27.6	100(62,986)
40-49	24.6	11.2	2.3	9.2	5.0	2.0	3.8	5.7	16.0	2.0	18.0	100(65,404)
นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล												
15-29	45.0	10.1	2.5	2.5	2.9	5.9	4.0	1.3	4.5	2.5	18.8	100(651,963)
30-39	40.0	11.7	3.6	5.9	2.6	1.3	2.0	4.1	7.8	1.2	19.9	100(471,981)
40-49	28.1	10.6	2.3	10.5	1.1	2.3	2.4	2.9	18.7	1.6	19.5	100(498,694)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม / เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ่มชัด	รวม
สถานภาพสมรส												
เขตเทศบาล												
โสด	54.8	12.8	-	0.5	3.0	6.7	-	0.4	4.8	3.2	13.7	100(105,856)
สมรส	45.6	7.4	1.0	6.8	3.5	4.6	2.1	2.2	8.8	1.0	17.0	100(191,394)
หม้าย/หย่า,แยก	28.8	20.2	3.2	10.9	1.8	5.0	1.9	1.3	9.3	-	17.6	100(26,429)
ไม่ทราบ	100.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100(409)
เขตสุขาภิบาล												
โสด	50.2	10.4	0.6	2.8	4.5	3.7	-	2.2	6.6	3.4	15.5	100(47,234)
สมรส	30.9	12.1	2.2	5.3	3.2	3.3	3.2	2.8	13.2	1.1	22.6	100(141,066)
หม้าย/หย่า,แยก	42.7	5.8	-	9.5	5.7	-	1.6	2.4	7.9	3.8	20.7	100(17,361)
นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล												
โสด	57.9	9.0	3.6	3.8	2.2	1.8	1.2	0.7	3.0	4.1	12.7	100(287,633)
สมรส	35.0	11.4	2.6	6.7	2.1	2.0	3.6	3.2	10.9	1.5	21.0	100(1,212,602)
หม้าย/หย่า,แยก	25.6	7.9	2.3	4.1	4.1	21.4	-	1.5	14.6	0.7	17.8	100(121,182)
ไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100.0	100(1,221)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม / เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											รวม
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ่มชัด	
การศึกษา												
เขตเทศบาล												
ไม่มีการศึกษา	35.2	1.7	-	9.6	5.6	3.5	-	1.4	10.7	-	32.3	100(13,294)
ประถมศึกษา	45.5	9.3	1.6	5.7	2.2	3.6	1.1	1.8	9.5	1.8	17.9	100(160,830)
มัธยมศึกษา	49.5	8.4	0.2	5.3	4.8	6.7	2.8	1.9	7.3	0.2	13.0	100(84,263)
สูงกว่ามัธยมศึกษา	55.0	14.3	-	1.3	3.6	9.2	0.5	0.4	2.0	3.6	10.2	100(59,912)
ไม่ทราบ	13.6	37.9	-	11.2	-	-	-	-	7.1	-	30.1	100(5,790)
เขตสุขาภิบาล												
ไม่มีการศึกษา	19.3	5.8	-	14.1	-	-	7.6	-	21.2	12.5	19.5	100(10,363)
ประถมศึกษา	32.3	11.8	1.5	5.6	3.9	3.4	2.5	3.7	13.2	0.9	21.1	100(134,497)
มัธยมศึกษา	49.1	11.8	2.1	2.3	3.7	2.8	0.3	1.0	5.4	2.4	19.1	100(45,218)
สูงกว่ามัธยมศึกษา	52.4	7.4	-	1.3	5.4	2.8	3.4	-	-	2.5	24.8	100(12,136)
ไม่ทราบ	20.0	7.3	10.9	7.5	-	7.5	-	-	20.8	-	26.0	100(3,448)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม / เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ไสสภาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แข็งแรง	รวม
นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล												
ไม่มีการศึกษา	35.0	13.6	4.3	4.4	2.0	4.3	-	5.4	12.8	5.8	12.4	100(118,426)
ประถมศึกษา	35.9	10.2	2.9	7.0	1.9	3.5	3.4	2.6	10.6	1.6	20.4	100(1,274,776)
มัธยมศึกษา	57.1	13.3	1.3	1.1	3.7	2.2	2.0	0.9	2.4	1.2	14.8	100(184,883)
สูงกว่ามัธยมศึกษา	48.0	5.8	-	-	11.2	7.6	-	-	5.7	4.0	17.7	100(28,274)
ไม่ทราบ	24.6	6.0	-	5.4	-	-	-	6.0	17.8	-	40.2	100(16,278)
อาชีพ												
เขตเทศบาล												
ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ	54.8	15.2	0.3	0.6	2.1	6.7	2.2	0.2	2.6	0.3	15.0	100(68,770)
ค้าขาย	44.7	10.4	0.9	4.3	3.2	1.0	0.8	2.3	15.3	-	17.2	100(68,510)
เกษตรกรรม	34.7	19.8	-	-	-	-	-	-	24.5	4.9	16.6	100(2,980)
รับจ้าง/บริการอื่นๆ	43.2	9.8	1.4	7.7	1.8	5.1	1.6	1.0	11.0	0.3	17.0	100(84,232)
กรรมกร	66.0	6.5	-	-	-	-	6.9	-	2.0	-	18.7	100(7,221)
ไม่ประกอบอาชีพ	47.2	6.8	0.7	7.0	5.8	8.5	0.7	2.7	2.3	3.9	14.5	100(90,631)
ไม่ทราบ	-	-	-	9.4	-	-	-	-	-	64.7	26.0	100(1,743)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม / เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ่มชัด	รวม
เขตสุขภาพ												
ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ	45.3	10.3	3.0	3.1	5.0	1.7	3.7	-	1.8	2.0	24.1	100(15,375)
ค้าขาย	36.2	13.4	1.8	6.8	2.3	2.3	1.6	3.1	8.8	1.2	22.5	100(35,703)
เกษตรกรรม	29.0	12.2	0.7	3.6	2.4	1.8	3.1	3.2	23.1	1.8	19.0	100(52,878)
รับจ้าง/บริการอื่นๆ	46.2	11.8	-	3.0	1.6	4.3	1.4	1.1	8.6	0.8	21.2	100(42,261)
กรรมกร	31.1	2.5	7.2	15.2	4.1	-	-	-	24.0	-	15.7	100(6,012)
ไม่ประกอบอาชีพ	33.6	9.6	2.6	6.4	7.4	4.8	2.6	4.1	4.7	3.5	20.6	100(52,741)
ไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
นอกเขตเทศบาล /สุขภาพ												
ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ	39.2	8.0	-	-	15.4	7.0	-	-	4.9	-	25.5	100(30,688)
ค้าขาย	39.3	10.0	3.9	5.6	1.2	2.8	1.7	2.5	15.0	0.9	17.2	100(120,738)
เกษตรกรรม	34.6	12.3	3.0	6.3	1.9	4.5	3.1	2.5	11.0	1.5	19.2	100(923,120)
รับจ้าง/บริการอื่นๆ	52.0	9.0	1.1	4.8	2.9	1.5	1.1	2.4	6.5	0.7	18.0	100(204,562)
กรรมกร	43.5	2.7	3.4	3.7	1.6	-	3.7	-	6.7	-	34.7	100(57,539)
ไม่ประกอบอาชีพ	39.3	9.0	2.8	6.9	2.2	2.0	4.5	4.0	7.5	4.9	16.6	100(277,491)
ไม่ทราบ	31.3	-	-	10.1	-	-	-	-	-	-	58.6	100(8,500)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม / เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											รวม
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ่มชัด	
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน												
เขตเทศบาล												
1 - 3 คน	48.4	8.9	0.7	3.2	2.7	8.8	1.1	1.0	8.2	1.2	15.7	100(150,113)
มากกว่า 3 คน	46.4	11.3	0.9	6.6	3.6	2.3	1.6	2.0	6.9	2.0	16.2	100(173,975)
เขตสุขาภิบาล												
1 - 3 คน	34.9	13.5	2.0	4.7	5.5	2.7	2.8	2.5	9.4	1.4	20.5	100(89,721)
มากกว่า 3 คน	37.5	9.3	1.4	5.4	2.4	3.4	1.9	2.8	12.7	2.2	21.1	100(115,941)
นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล												
1 - 3 คน	35.8	9.8	2.3	5.2	1.7	6.1	2.2	1.8	10.1	1.9	23.0	100(557,017)
มากกว่า 3 คน	39.7	11.2	3.0	6.4	2.5	2.0	3.3	3.0	9.7	1.9	17.4	100(1,065,621)
ภาคที่อยู่อาศัย												
เขตเทศบาล												
เหนือ	40.0	14.2	0.5	5.8	1.6	0.7	1.6	4.1	8.3	-	23.2	100(24,393)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	55.3	7.5	1.3	6.3	0.7	0.5	0.8	3.0	5.5	0.5	18.7	100(33,910)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม / เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แข็งแรง	รวม
ใต้	43.2	0.1	1.3	6.8	7.6	6.1	1.3	1.4	12.1	2.6	9.5	100(31,280)
กลาง(ไม่รวม กทม.)	35.5	15.2	0.4	4.3	5.1	1.7	1.0	1.2	8.7	0.8	26.0	100(53,895)
กรุงเทพมหานคร	51.0	9.0	0.8	4.6	2.6	7.8	1.6	1.0	6.7	2.1	12.6	100(180,610)
เขตสุขภาพ												
เหนือ	30.3	9.3	1.1	7.9	5.3	3.3	2.4	4.5	10.6	4.2	21.2	100(52,997)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	42.2	9.6	1.8	3.3	1.9	1.9	2.4	2.8	17.8	0.2	16.0	100(59,871)
ใต้	45.7	4.6	2.5	4.3	3.6	5.7	2.8	1.4	6.1	4.2	19.1	100(22,770)
กลาง(ไม่รวม กทม.)	32.8	16.1	1.6	4.7	4.1	3.2	2.0	1.5	7.8	0.7	25.3	100(70,024)
นอกเขตเทศบาล/สุขภาพ												
เหนือ	33.8	9.2	2.2	5.8	2.3	7.1	1.2	1.0	8.7	3.6	25.0	100(414,425)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	39.8	11.8	4.1	4.4	1.9	1.9	4.3	3.3	11.6	1.5	15.4	100(663,644)
ใต้	39.7	12.3	0.9	5.1	1.1	3.2	2.5	1.8	9.6	0.6	23.3	100(210,363)
กลาง(ไม่รวม กทม.)	40.3	9.4	1.8	9.9	3.8	2.0	2.6	3.6	7.8	1.2	17.6	100(334,206)

- = ไม่มีข้อมูล

2. พฤติกรรมเสี่ยง

ข้อมูลในตารางที่ 6 แสดงลักษณะพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ การดื่มสุรา และการสูบบุหรี่ ในปัจจุบันของ สตรีวัยเจริญพันธุ์ที่รายงานว่าป่วยหรือรู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกโรคตามระบบของร่างกาย และเขตที่อยู่อาศัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) การดื่มสุรา

สตรีในทุกเขตที่อยู่อาศัย ไม่ว่าจะมีความประพฤติการดื่มสุราอย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่เจ็บป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจ โดยสตรีที่อยู่ในเขตเทศบาลมีสัดส่วนของการป่วยด้วยโรคในระบบนี้มากกว่าสตรีที่อยู่ในเขตที่อยู่อาศัยอื่น รองลงมาเป็นโรคในกลุ่มอาการไม่แข็งแรง และเป็นที่น่าสังเกตว่า สตรีที่ดื่มสุราในทุกเขตที่อยู่อาศัยมีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคในลำดับต่อมาคือโรกระบบทางเดินอาหาร จากการศึกษาของ นันทิกา ทวิชาชาติ (2537) พบว่า ผลจากการดื่มสุราทำให้เกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านสุขภาพ คือ ตับ และกระเพาะอาหาร เช่นเดียวกับการศึกษาของ พงษ์พิสุทธิ์ จงอุดมสุข (2537) ที่พบว่า แอลกอฮอล์มีผลต่อระบบทางเดินอาหาร เช่น ทำให้เกิดแผลในกระเพาะ ลำไส้ เลือดออกในกระเพาะ นอกจากนี้ยังมีผลต่อลำไส้เล็ก ตับอ่อน ตับ และพิษของสุราต่อระบบด้านจุลชีพทำให้ร่างกายมีการติดเชื้อโรคได้ง่าย (อาภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา, 2537: 9)

(2) การสูบบุหรี่

การเกิดโรคกับการสูบบุหรี่ของสตรี พบว่า มีความแตกต่างกันในสตรีที่มีประวัติการสูบบุหรี่ต่างกัน กล่าวคือ สตรีที่ไม่สูบบุหรี่ในทุกเขตที่อยู่อาศัย และสตรีที่เคยสูบบุหรี่ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ส่วนใหญ่เจ็บป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจ ขณะที่สตรีที่เคยสูบบุหรี่ในเขตสุขาภิบาล ป่วยด้วยโรกระบบทางเดินอาหาร ส่วนสตรีที่สูบบุหรี่ในทุกเขตที่อยู่อาศัย มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคกลุ่มอาการไม่แข็งแรงมากที่สุด

ตารางที่ 6 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย/รู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยง โรคตามระบบของร่างกาย และเขตที่อยู่อาศัย

พฤติกรรมเสี่ยง / เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											รวม
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แข็งแรง	
การดื่มสุรา												
เขตเทศบาล												
ไม่ดื่มสุรา	47.2	10.4	1.0	5.2	3.5	6.0	1.0	1.7	6.9	1.8	15.4	100(280,084)
เคยดื่มสุรา	34.6	3.8	-	4.0	-	1.6	11.4	-	19.9	1.2	23.4	100(13,390)
ดื่มสุรา	53.3	11.3	-	4.1	1.5	0.9	0.9	1.1	8.4	-	18.4	100(30,614)
เขตสุขาภิบาล												
ไม่ดื่มสุรา	37.2	10.6	1.7	4.7	4.0	3.2	2.4	3.1	10.8	2.0	20.2	100(173,509)
เคยดื่มสุรา	24.3	11.8	3.2	13.0	2.8	2.7	6.3	-	11.9	-	23.9	100(9,426)
ดื่มสุรา	34.8	15.5	0.5	4.2	2.3	2.9	-	-	14.2	1.4	24.2	100(22,726)
นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล												
ไม่ดื่มสุรา	38.6	10.6	2.9	8.4	2.6	2.2	3.4	2.9	9.6	1.8	19.1	100(1,298,469)
เคยดื่มสุรา	20.4	15.2	2.4	7.3	0.8	17.7	0.8	-	14.4	4.6	16.5	100(125,634)
ดื่มสุรา	48.3	8.8	1.9	2.3	1.0	2.6	1.2	2.3	8.5	0.4	22.7	100(198,535)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

พฤติกรรมเสี่ยง / เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด ฝวหนัง	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แข็งแรง	รวม
การสูบบุหรี่												
เขตเทศบาล												
ไม่สูบบุหรี่	46.8	10.3	0.9	5.1	3.4	5.5	1.5	1.6	7.2	1.7	16.0	100(306,180)
เคยสูบบุหรี่	55.2	-	-	13.5	-	3.9	-	-	27.4	-	-	100(5,420)
สูบบุหรี่	2.0	11.9	-	-	-	2.2	-	1.8	6.5	-	21.5	100(12,488)
เขตสุขาภิบาล												
ไม่สูบบุหรี่	37.3	11.2	1.7	4.9	3.9	2.9	2.4	2.6	10.8	2.0	20.3	100(195,568)
เคยสูบบุหรี่	10.8	30.2	-	19.6	-	-	-	-	27.9	-	11.4	100(2,960)
สูบบุหรี่	20.3	4.0	-	4.7	-	9.5	-	5.8	16.1	-	39.6	100(7,133)
นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล												
ไม่สูบบุหรี่	38.6	10.7	2.6	6.1	2.4	3.4	3.0	2.7	9.6	1.8	19.0	100(1,526,800)
เคยสูบบุหรี่	68.1	5.0	-	-	-	2.7	-	2.9	5.9	4.2	11.3	100(36,442)
สูบบุหรี่	13.9	14.0	7.6	6.8	-	4.2	3.2	-	16.5	1.3	32.5	100(59,396)

- = ไม่มีข้อมูล

3. พฤติกรรมการดูแลตนเอง

ข้อมูลในตารางที่ 7 แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการดูแลตนเอง ได้แก่ การรักษาครั้งแรกเมื่อป่วยหรือรู้สึกไม่สบาย การรักษาครั้งสุดท้ายที่ทำให้หายป่วย และการหยุดกิจวัตรประจำวันของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่รายงานว่าป่วยหรือรู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามโรคตามระบบต่างๆ ของร่างกาย และเขตที่อยู่อาศัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) การรักษาครั้งแรก

วิธีการรักษาครั้งแรกเมื่อป่วยหรือรู้สึกไม่สบายที่สตรีเลือกใช้มีลักษณะคล้ายกันทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย กล่าวคือ เลือกใช้วิธีการซื้อยากินเองเป็นอันดับแรก โดยมีสัดส่วนของสตรีที่ป่วยด้วยโรคที่ไม่สามารถระบุอาการแน่ชัดมากที่สุด รองลงมาคือโรกระบบทางเดินหายใจ สำหรับสตรีที่อยู่ในเขตสุขภาพ และนอกเขตเทศบาล/สุขภาพ และโรคของ ตา หู คอ จมูก สำหรับสตรีในเขตเทศบาล วิธีที่เลือกใช้เป็นลำดับรองลงมาคือ การไปใช้บริการจากแพทย์ที่คลินิก ในสตรีที่อยู่ในเขตเทศบาล และสุขภาพ โดยในเขตเทศบาลจะพบในสตรีที่ป่วยด้วยโรกระบบหัวใจและหลอดเลือด และโรคมุมิแพ้ และผิวหนัง ตามลำดับ สำหรับเขตสุขภาพ จะพบในสตรีที่ป่วยด้วยโรคมุมิแพ้ และผิวหนัง ในสัดส่วนที่มากที่สุด รองลงมาคือ โรคตา หู คอ จมูก ส่วนวิธีที่เลือกเป็นลำดับต่อมาของสตรีนอกเขตเทศบาล/สุขภาพ คือ การไปใช้บริการจากเจ้าหน้าที่สถานีนามัย โดยมีสัดส่วนของสตรีที่ป่วยด้วยโรค ตา หู คอ จมูก ไปใช้บริการมากที่สุด รองลงมาคือ โรกระบบหัวใจและหลอดเลือด และสำหรับสตรีที่ป่วยด้วยโรคของอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด จากทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย พบว่า จะเลือกใช้บริการจากสถานบริการที่มีบุคลากรทางการแพทย์ โดยสัดส่วนของการไปใช้บริการจากโรงพยาบาลอำเภอ โรงพยาบาลจังหวัด ในสัดส่วนที่มากกว่าสถานบริการอื่น ส่วนโรคที่เมื่อสตรีเจ็บป่วยแล้วใช้วิธีการรักษาทุกวิธีคือการเจ็บป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจ

(2) การรักษาครั้งสุดท้าย

วิธีการรักษาครั้งสุดท้ายที่ทำให้สตรีหายจากการเจ็บป่วยด้วยโรคกลุ่มต่างๆ ในทุกเขตที่อยู่อาศัย ยังคงเลือกใช้วิธีการรักษาเหมือนครั้งแรก กล่าวคือ วิธีที่ทำให้หายจากการเจ็บป่วยในสัดส่วนมากที่สุดคือ การซื้อยากินเอง โดยในเขตเทศบาล จะพบในสตรีที่ป่วยด้วยโรคที่ไม่สามารถระบุอาการแน่ชัด และ โรคตา หู คอ จมูก ตามลำดับ สำหรับสตรีที่อยู่ในเขตสุขภาพ จะพบในสตรีที่ป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจ ในสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาคือ โรกระบบทางเดินหายใจ ส่วนนอกเขตเทศบาล/สุขภาพ จะพบในสตรีที่ป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจ วิธีรองลงมาคือ การใช้บริการจากคลินิก สำหรับสตรีที่อยู่ในเขตเทศบาล และสุขภาพ โดยในเขตเทศบาล จะพบในสตรีที่ป่วยด้วยโรคมุมิแพ้ และผิวหนัง และ โรกระบบทางเดินหายใจ

ตามลำดับ และในเขตสุขภาพิบาลจะพบในสตรีที่ป่วยด้วยโรคภูมิแพ้ และผิวหนัง ในสัดส่วนที่มากที่สุด รองลงมาคือโรกระบบทางเดินปัสสาวะ ส่วนสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขภาพิบาล ซึ่งเลือกใช้บริการจากเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยเป็นลำดับต่อมา จะมีสัดส่วนของสตรีที่ป่วยด้วยโรค ตา หู คอ จมูก มากที่สุด รองลงมาคือ โรกระบบทางเดินหายใจ

(3) การหยุดกิจวัตรประจำวัน

ในเขตเทศบาล โรคที่สตรีเจ็บป่วยแล้วไม่ต้องหยุดกิจวัตรประจำวัน ได้แก่โรกระบบประสาท และสมอง ในสัดส่วนที่มากที่สุด รองลงมาคือ โรกระบบต่อมไร้ท่อ ในขณะที่ในเขตสุขภาพิบาล จะพบในสตรีที่ป่วยด้วยโรกระบบหัวใจและสมอง และโรคภูมิแพ้และผิวหนัง ตามลำดับ ส่วนนอกเขตเทศบาล/สุขภาพิบาล จะพบในสตรีที่ป่วยด้วยตา หู คอ จมูก ในสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาคือโรคที่ไม่ระบุอาการแน่ชัด

สำหรับการหยุดกิจวัตรประจำวัน 1-3 วัน เมื่อเจ็บป่วย ในเขตเทศบาลจะพบในสตรีที่ป่วยด้วยโรกระบบทางเดินปัสสาวะ และระบบทางเดินอาหาร ตามลำดับ ในขณะที่เขตสุขภาพิบาลพบในสตรีที่ป่วยด้วยโรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด มากที่สุด รองลงมาคือโรกระบบทางเดินอาหาร ส่วนนอกเขตเทศบาล/สุขภาพิบาล พบในสตรีที่ป่วยด้วยโรกระบบประสาทและสมอง และอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด ตามลำดับ และการหยุดกิจวัตรประจำวันมากกว่า 3 วันขึ้นไป ในทุกเขตที่อยู่อาศัย พบในสตรีที่ป่วยด้วยโรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด มากที่สุด รองลงมาคือ โรกระบบกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และกระดูก สำหรับสตรีในเขตเทศบาล โรกระบบทางเดินปัสสาวะ ในสตรีในเขตสุขภาพิบาล และโรกระบบประสาท และสมอง ในสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขภาพิบาล

ตารางที่ 7 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย /รู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามพฤติกรรมอนามัย โรคตามระบบของร่างกาย และเขตที่อยู่อาศัย

พฤติกรรมอนามัย	รวม	โรคตามระบบของร่างกาย										
		ระบบทางเดินหายใจ	ระบบทางเดินอาหาร	ระบบทางเดินปัสสาวะ	หัวใจและหลอดเลือด	ภูมิแพ้และผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบต่อมไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาทและสมอง	อาการไม่แข็งแรง
การรักษารั้งแรก												
เขตเทศบาล												
ไม่รักษา	10.7	11.1	13.9	-	5.6	4.4	1.2	-	-	11.0	-	17.0
ใช้ยาสมุนไพร	0.8	0.9	1.0	-	-	-	-	-	7.1	0.6	-	0.8
ไปหาหมอที่บ้าน	0.2	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	4.5	-
ซื้อยากินเอง	42.7	45.9	40.0	32.4	8.1	35.7	55.0	6.2	-	36.7	-	58.2
ไปหา จนท.อนามัย	2.4	3.5	-	-	7.8	3.6	4.8	-	-	0.5	-	-
ไป รพ.อำเภอ	1.2	1.1	-	-	5.4	1.6	-	-	-	2.1	-	1.1
ไป รพ.จังหวัด/ รพ.อื่นๆของรัฐ	13.5	5.1	16.1	60.5	39.7	22.4	31.0	78.4	44.4	16.7	47.2	4.8
ไปพบแพทย์ที่คลินิก	20.8	24.8	23.8	7.1	30.8	24.9	7.0	8.8	7.4	21.3	23.1	9.9
ไป รพ.เอกชน	5.1	4.3	5.3	-	0.7	7.3	-	6.5	41.1	9.2	25.2	2.7
อื่นๆ	1.9	2.9	-	-	-	-	1.0	-	-	1.9	-	2.0
ไม่ทราบ	0.8	0.2	-	-	1.9	-	-	-	-	-	-	3.5
รวม	100(324,089)	100(153,282)	100(33,031)	100(2,672)	100(16,350)	100(10,395)	100(17,337)	100(4,538)	100(4,984)	100(24,446)	100(5,260)	100(51,793)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

พฤติกรรมอนามัย / เขตที่อยู่อาศัย	รวม	โรคตามระบบของร่างกาย										
		ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ้ง ชัด
เขตสุขภาพิบาล												
ไม่รักษา	11.1	12.9	10.5	-	1.5	11.4	27.9	-	8.0	11.9	11.4	10.2
ใช้ยาสมุนไพร	1.2	0.7	-	-	-	4.3	-	10.9	3.4	2.7	-	0.8
ไปหาหมอที่บ้าน	0.7	0.4	1.3	-	-	-	-	-	-	2.5	-	0.5
ซื้อยากินเอง	35.8	47.0	34.3	-	4.5	7.4	4.6	15.6	-	32.7	10.0	48.2
ไปหา จนท.อนามัย	7.3	8.1	10.0	3.5	12.8	13.4	9.2	-	-	5.8	-	5.4
ไป รพ.อำเภอ	12.7	9.0	19.2	32.7	31.0	15.4	12.7	26.2	8.4	15.7	8.8	7.2
ไป รพ.จังหวัด/ รพ.อื่นๆของรัฐ	10.2	4.8	6.7	23.9	22.3	11.9	23.8	34.4	64.7	9.9	30.1	4.0
ไปพบแพทย์ที่คลินิก	14.0	14.0	14.7	20.4	12.0	27.4	21.9	8.9	4.1	11.1	17.1	13.0
ไป รพ.เอกชน	4.5	1.4	1.4	19.5	8.6	4.5	-	4.0	3.2	6.3	22.5	7.7
อื่น ๆ	1.7	1.4	1.8	-	3.3	-	-	-	8.2	1.4	-	2.3
ไม่ทราบ	0.7	0.4	-	-	3.8	4.2	-	-	-	-	-	0.8
รวม	100(205,622)	100(74,740)	100(22,996)	100(3,334)	100(10,424)	100(7,640)	100(6,398)	100(4,774)	100(5,465)	100(23,167)	100(3,860)	100(42,865)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

พฤติกรรมอนามัย/ เขตที่อยู่อาศัย	รวม	โรคตามระบบของร่างกาย										
		ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ้ง ชัด
นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล												
ไม่รักษา	8.0	6.7	8.4	4.0	3.6	2.1	5.7	-	24.4	14.6	-	9.6
ใช้ยาสมุนไพร	0.9	0.2	2.1	-	1.0	5.5	-	-	-	0.5	-	2.0
ไปหาหมอที่บ้าน ซื้อยากินเอง	0.8	0.4	2.2	-	1.1	-	-	2.5	-	1.2	-	1.0
ไปหา จมท.อนามัย	38.9	51.2	28.2	9.0	2.4	26.8	26.4	5.6	-	36.8	7.1	54.2
ไป รพ.อำเภอ	18.6	19.8	21.0	18.9	27.2	6.5	45.5	8.9	12.0	12.2	22.8	13.9
ไป รพ.จังหวัด/ รพ.อื่นๆของรัฐ	10.3	5.4	12.8	14.7	22.5	10.1	5.3	43.3	45.3	9.8	21.2	4.9
ไปพบแพทย์ที่คลินิก	7.5	2.3	11.8	17.9	15.6	17.8	6.7	18.8	14.4	8.9	30.5	5.0
ไป รพ.เอกชน	12.5	12.1	11.3	28.9	22.2	26.5	9.3	21.0	2.2	12.1	16.1	7.6
อื่น ๆ	1.2	0.5	1.5	6.8	1.8	2.6	1.1	-	-	2.7	2.2	0.9
ไม่ทราบ	0.9	1.4	0.6	-	0.9	-	-	-	-	1.1	-	1.0
ไม่ทราบ	0.2	0.1	-	-	1.7	2.0	-	-	-	1.8	-	-
รวม	100(1,622,638)	100(622,289)	100(173,630)	100(44,569)	100(96,943)	100(36,637)	100(55,936)	100(47,382)	100(42,088)	100(159,097)	100(30,525)	100(313,543)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

พฤติกรรมอนามัย/ เขตที่อยู่อาศัย	รวม	โรคตามระบบของร่างกาย										
		ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ้ง ชัด
การรักษาคั้งสุดท้าย												
เขตเทศบาล												
ไม่รักษา	2.7	2.2	-	4.9	2.5	2.8	-	-	-	4.1	-	6.7
ใช้ยาสมุนไพร	0.9	0.9	1.0	-	-	-	-	-	-	-	-	2.2
ไปหาหมอที่บ้าน	0.3	0.3	-	9.4	-	-	-	-	-	1.2	-	-
ซื้อยากินเอง	42.3	43.9	44.7	-	9.3	12.5	52.7	-	5.9	38.8	21.4	62.0
ไปหา จนท.อนามัย	2.6	3.2	0.9	-	7.8	3.6	4.8	-	-	-	-	1.3
ไป รพ.อำเภอ	1.2	1.1	0.7	-	6.1	-	-	5.6	-	1.1	-	1.1
ไป รพ.จังหวัด/ รพ.อื่นๆของรัฐ	16.4	8.9	15.2	85.7	40.6	32.6	31.0	87.9	51.6	14.0	67.8	6.1
ไปพบแพทย์ที่คลินิก	25.4	31.7	30.8	-	30.5	39.5	10.5	-	7.4	22.4	7.1	12.5
ไป รพ.เอกชน	5.7	5.0	6.7	-	-	8.9	1.0	6.5	35.2	16.5	3.8	2.3
อื่น ๆ	1.9	2.7	-	-	1.4	-	-	-	-	1.9	-	2.3
ไม่ทราบ	0.7	0.1	-	-	1.9	-	-	-	-	-	-	3.5
รวม	100(324,089)	100(153,282)	100(33,031)	100(2,672)	100(16,350)	100(10,395)	100(17,337)	100(4,538)	100(4,984)	100(24,446)	100(5,260)	100(51,793)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

พฤติกรรมอนามัย/ เขตที่อยู่อาศัย	รวม	โรคตามระบบของร่างกาย										
		ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ้ง ชัด
เขตสุขภาพ												
ไม่รักษา	3.4	1.7	6.8	-	-	-	6.9	-	7.5	5.8	5.5	4.2
ใช้ยาสมุนไพร	1.2	0.7	1.1	-	-	-	-	10.9	3.4	2.7	-	0.8
ไปหาหมอที่บ้าน	1.0	1.9	-	-	-	-	-	-	-	3.2	-	-
ซื้อยากินเอง	35.5	43.5	30.4	-	9.9	11.0	16.0	15.6	12.3	36.4	-	48.5
ไปหา จนท.อนามัย	8.8	10.9	10.0	10.5	7.3	21.6	12.0	-	-	4.5	-	7.2
ไป รพ.อำเภอ	13.7	11.3	21.0	17.5	30.4	15.4	5.9	24.3	6.6	14.5	16.6	9.6
ไป รพ.จังหวัด/ รพ.อื่นๆของรัฐ	13.4	7.6	8.3	23.9	22.5	11.9	28.2	33.6	49.4	12.5	41.8	12.3
ไปพบแพทย์ที่คลินิก	17.8	18.4	19.2	25.8	23.6	31.3	28.0	11.6	20.7	13.0	13.5	13.1
ไป รพ.เอกชน	3.6	2.4	3.2	19.5	-	4.5	3.0	4.0	-	6.3	22.5	2.7
อื่น ๆ	0.7	0.8	-	-	-	-	-	-	-	1.0	-	1.5
ไม่ทราบ	0.8	0.9	-	-	6.3	4.2	-	-	-	-	-	-
รวม	100(205,622)	100(74,740)	100(22,996)	100(3,334)	100(10,424)	100(7,640)	100(6,398)	100(4,774)	100(5,465)	100(23,167)	100(3,860)	100(42,865)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

พฤติกรรมอนามัย/ เขตที่อยู่อาศัย	รวม	โรคตามระบบของร่างกาย										
		ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ้ง ชัด
นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล												
ไม่รักษา	3.2	2.1	3.4	-	2.0	2.1	2.7	-	-	7.8	7.6	4.3
ใช้ยาสมุนไพร	0.8	0.4	-	-	1.0	1.8	-	2.5	-	2.0	-	1.4
ไปหาหมอที่บ้าน	0.9	0.6	1.8	-	-	-	-	2.5	-	1.1	-	1.4
ซื้อยากินเอง	32.2	44.0	20.6	3.5	3.9	17.1	24.1	6.6	-	29.3	3.7	43.7
ไปหา จนท.อนามัย	20.5	23.8	29.7	8.0	20.9	6.1	45.7	5.1	6.5	11.3	5.5	17.9
ไป รพ.อำเภอ	12.3	7.8	15.8	20.5	25.1	25.1	9.1	35.7	38.1	11.5	22.1	7.4
ไป รพ.จังหวัด/ รพ.อื่นๆของรัฐ	10.9	4.4	13.7	24.6	21.2	21.2	8.0	30.5	44.7	11.3	43.5	4.7
ไปพบแพทย์ที่คลินิก	15.7	13.9	12.6	32.2	20.2	20.2	9.3	16.5	8.9	19.8	11.2	15.5
ไป รพ.เอกชน	1.6	1.2	1.5	6.8	4.4	4.4	1.1	0.6	-	3.7	2.2	0.9
อื่นๆ	1.7	1.5	1.0	4.4	-	-	-	-	-	2.2	4.3	2.8
ไม่ทราบ	0.2	0.1	-	-	0.8	2.0	-	-	-	1.8	-	-
รวม	100(1,622,638)	100(622,289)	100(173,630)	100(44,569)	100(96,943)	100(36,637)	100(55,936)	100(47,382)	100(42,088)	100(159,097)	100(30,525)	100(313,543)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

พฤติกรรมอนามัย/ เขตที่อยู่อาศัย	รวม	โรคตามระบบของร่างกาย										
		ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ้ง ชัด
การหยุดกิจวัตรประจำวัน												
เขตเทศบาล												
ไม่หยุด	70.5	70.8	57.5	52.4	59.3	78.0	83.8	43.9	84.5	58.6	86.1	81.7
หยุด 1-3 วัน	20.7	23.4	29.7	31.3	22.9	11.8	15.2	6.5	15.5	20.2	10.1	11.0
หยุดมากกว่า 3 วันขึ้นไป	8.5	5.4	12.9	16.3	11.8	10.2	1.0	49.6	-	21.2	3.8	7.3
ไม่ทราบ	0.3	-	-	-	6.0	-	-	-	-	-	-	-
รวม	100(324,089)	100(153,282)	100(33,031)	100(2,672)	100(16,350)	100(10,395)	100(17,337)	100(4,538)	100(4,984)	100(24,446)	100(5,260)	100(51,793)
เขตสุขาภิบาล												
ไม่หยุด	67.3	65.5	67.3	57.4	78.2	77.7	77.4	25.8	66.0	67.0	75.2	69.5
หยุด 1-3 วัน	20.2	23.5	25.9	-	10.9	10.3	12.6	26.5	2.5	20.4	14.7	20.0
หยุดมากกว่า 3 วันขึ้นไป	12.1	11.0	5.5	42.6	10.9	12.0	10.0	47.7	31.5	12.6	10.1	9.4
ไม่ทราบ	0.4	-	1.3	-	-	-	-	-	-	-	-	1.1
รวม	100(205,622)	100(74,740)	100(22,996)	100(3,334)	100(10,424)	100(7,640)	100(6,398)	100(4,774)	100(5,465)	100(23,167)	100(3,860)	100(42,865)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

พฤติกรรมอนามัย/ เขตที่อยู่อาศัย	รวม	โรคตามระบบของร่างกาย										
		ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ้ง ชัด
นอกเขตเทศบาล / สุขาภิบาล												
ไม่หุด	61.3	54.2	57.3	74.1	61.0	68.0	81.6	36.6	81.2	64.3	29.8	74.3
หุด 1-3 วัน	19.5	21.9	25.4	8.9	17.5	19.5	5.0	33.0	8.9	17.8	34.3	15.1
หุดมากกว่า 3 วันขึ้นไป	17.2	20.2	16.8	17.0	21.5	8.6	13.4	30.4	9.9	16.9	25.1	10.3
ไม่ทราบ	1.9	3.7	0.5	-	-	3.9	-	-	-	1.1	10.8	0.3
รวม	100(1,622,638)	100(622,289)	100(173,630)	100(44,569)	100(96,943)	100(36,637)	100(55,936)	100(47,382)	100(42,088)	100(159,097)	100(30,525)	100(313,543)

- = ไม่มีข้อมูล

ค. การเจ็บป่วยตามประเภทของโรคติดเชื้อ และไม่ติดเชื้อ

ในการศึกษาครั้งนี้ จำแนกประเภทของโรคเป็น โรคไม่ติดเชื้อ และโรคติดเชื้อ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการจำแนกโดยใช้บัญชีรหัสชื่อโรค ของการสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2539 พิจารณาร่วมกับบัญชีจำแนกโรคระหว่างประเทศ (แก้ไขครั้งที่ 10) และคู่มือการตรวจรักษาโรคเบื้องต้น และการส่งต่อผู้ป่วย (สุรเกียรติ์ อาชานุภาพ, 2519)

เพื่อให้เข้าใจถึงภาวะการเจ็บป่วยตามประเภทของโรคได้ละเอียดมากขึ้น จึงได้นำโรคในแต่ละระบบของร่างกายมานำเสนอโดยรวม ก่อนที่จะนำเสนอการเจ็บป่วยตามประเภทของโรคกับตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

ข้อมูลในตารางที่ 8 แสดงให้เห็นถึงการกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย/รู้สึกไม่สบาย ในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามโรคตามระบบของร่างกาย ประเภทของโรค ภาค และเขตที่อยู่อาศัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สตรีที่เจ็บป่วยด้วยโรคตามระบบต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นโรคชนิดไม่ติดเชื้อ ยกเว้นโรคระบบทางเดินหายใจ ที่ทุกเขตที่อยู่อาศัยในทุกภาค เป็นโรคชนิดติดเชื้อในสัดส่วนที่มากกว่าโรคไม่ติดเชื้อ และยังพบว่า ในแต่ละภาค และเขตที่อยู่อาศัยมีลักษณะของการเกิดโรคคล้าย ๆ กัน มีแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย กล่าวคือ

ในเขตเทศบาล มีลักษณะของประเภทของโรคตามระบบในแต่ละภาคคล้ายกัน คือโรคในทุกระบบเป็นชนิดไม่ติดเชื้อในสัดส่วนที่มากกว่า ยกเว้น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่โรคของอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด ทั้งหมดเป็นชนิดติดเชื้อ ในขณะที่ภาคใต้นั้นโรกระบบทางเดินอาหารมีสัดส่วนของโรคชนิดติดเชื้อมากกว่าชนิดไม่ติดเชื้อเล็กน้อย และภาคกลาง พบว่า โรกระบบทางเดินปัสสาวะ และโรกระบบประสาทและสมอง ทั้งหมดเป็นโรคชนิดติดเชื้อ

เขตสุขาภิบาล ยังคงมีลักษณะประเภทของโรคตามระบบของร่างกาย เช่นเดียวกับในเขตเทศบาล คือ ส่วนใหญ่เป็นโรคชนิดไม่ติดเชื้อ ยกเว้น ภาคเหนือ ที่โรกระบบทางเดินปัสสาวะ มีสัดส่วนของโรคทั้งสองประเภทใกล้เคียงกัน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีโรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด ในสัดส่วนของการเป็นโรคชนิดติดเชื้อมากกว่า

นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ยังคงมีลักษณะเหมือนกับ เขตเทศบาล และสุขาภิบาล คือ โรคในระบบต่างๆ ของร่างกายส่วนใหญ่เป็นโรคชนิดไม่ติดเชื้อ ยกเว้น ภาคเหนือ ที่โรคตา หู คอ จมูก ภาคใต้ และ ภาคกลาง มีโรกระบบทางเดินปัสสาวะ ที่มีสัดส่วนของการเป็นโรคในระบบดังกล่าวเป็นชนิดติดเชื้อมากกว่า

ตารางที่ 8 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย/รู้สึกไม่สบาย ในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามโรคตามระบบของร่างกาย ประเภทของโรค ภาค และเขตที่อยู่อาศัย

โรค / เขตที่อยู่อาศัย	ภาคที่อยู่อาศัย/ประเภทของโรค														
	ภาคเหนือ			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้			ภาคกลาง			กรุงเทพมหานคร		
	ไม่ติดเชื้อ	ติดเชื้อ	รวม	ไม่ติดเชื้อ	ติดเชื้อ	รวม	ไม่ติดเชื้อ	ติดเชื้อ	รวม	ไม่ติดเชื้อ	ติดเชื้อ	รวม	ไม่ติดเชื้อ	ติดเชื้อ	รวม
เขตเทศบาล															
โรกระบบทางเดินหายใจ	-	100.0	100(9,747)	7.5	92.5	100(18,743)	7.3	92.7	100(13,499)	7.1	92.9	100(19,138)	4.0	96.0	100(92,154)
โรกระบบทางเดินอาหาร	60.5	39.5	100(3,460)	78.2	21.8	100(2,541)	49.4	50.6	100(2,535)	70.1	29.9	100(8,199)	82.8	17.2	100(16,297)
โรกระบบทางเดินปัสสาวะ	100.0	-	100(131)	100.0	-	100(430)	55.0	45.0	100(409)	-	100.0	100(190)	100.0	-	100(1,511)
โรกระบบหัวใจและหลอดเลือด	100.0	-	100(1,404)	100.0	-	100(2,139)	100.0	-	100(2,134)	100.0	-	100(2,329)	100.0	-	100(8,344)
โรคมุมิแพ้ และผิวหนัง	100.0	-	100(392)	100.0	-	100(229)	100.0	-	100(2,391)	100.0	-	100(2,739)	100.0	-	100(4,645)
โรคตา หู คอ จมูก	100.0	-	100(173)	100.0	-	100(180)	74.9	25.1	100(1,916)	100.0	-	100(926)	56.1	43.9	100(14,143)
โรคอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด	52.1	47.9	100(395)	-	100.0	100(282)	100.0	-	100(407)	54.0	46.0	100(549)	83.8	16.2	100(2,905)
โรกระบบต่อมไร้ท่อ	100.0	-	100(1,003)	100.0	-	100(1,010)	100.0	-	100(425)	100.0	-	100(664)	100.0	-	100(1,882)
โรกระบบกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น- และกระดูก	100.0	-	100(2,036)	100.0	-	100(1,855)	100.0	-	100(3,775)	100.0	-	100(4,714)	100.0	-	100(12,067)
โรกระบบประสาท และสมอง	-	-	-	100.0	-	100(162)	100.0	-	100(807)	-	100.0	100(409)	100.0	-	100(3,882)
โรคอาการไม่แข็งแรง	88.5	11.5	100(5,651)	84.6	15.4	100(6,339)	93.2	6.8	100(2,983)	98.5	1.1	100(14,039)	94.0	6.0	100(22,781)

ตารางที่ 8 (ต่อ)

โรค / เขตที่อยู่อาศัย	ภาคที่อยู่อาศัย/ประเภทของโรค											
	ภาคเหนือ			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้			ภาคกลาง		
	ไม่ติดเชื้อ	ติดเชื้อ	รวม	ไม่ติดเชื้อ	ติดเชื้อ	รวม	ไม่ติดเชื้อ	ติดเชื้อ	รวม	ไม่ติดเชื้อ	ติดเชื้อ	รวม
เขตสุขภาพ												
โรกระบบทางเดินหายใจ	4.8	95.2	100(16,061)	4.2	95.8	100(25,295)	9.2	90.8	100(10,411)	9.2	90.8	100(22,993)
โรกระบบทางเดินอาหาร	89.9	10.1	100(4,911)	75.6	24.4	100(5,754)	63.9	36.1	100(1,050)	67.6	32.4	100(11,282)
โรกระบบทางเดินปัสสาวะ	50.8	49.2	100(596)	100.0	-	100(1,058)	100.0	-	100(564)	75.7	24.3	100(1,115)
โรกระบบหัวใจและหลอดเลือด	100.0	-	100(4,190)	100.0	-	100(2,003)	100.0	-	100(971)	100.0	-	100(3,260)
โรคภูมิแพ้ และผิวหนัง	100.0	-	100(2,802)	100.0	-	100(1,126)	100.0	-	100(811)	91.2	8.8	100(2,900)
โรคตา หู กอ จมูก	100.0	-	100(1,736)	68.9	31.1	100(1,109)	73.0	27.0	100(1,301)	90.9	9.1	100(2,253)
โรคอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์- และการคลอด	80.7	19.3	100(1,269)	26.5	73.5	100(1,445)	77.4	22.6	100(635)	38.9	61.1	100(1,425)
โรกระบบต่อมไร้ท่อ	100.0	-	100(2,371)	100.0	-	100(1,690)	100.0	-	100(326)	100.0	-	100(1,078)
โรกระบบกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น- และกระดูก	100.0	-	100(5,609)	100.0	-	100(10,678)	100.0	-	100(1,386)	100.0	-	100(5,493)
โรกระบบประสาท และสมอง	100.0	-	100(2,241)	100.0	-	100(132)	84.2	15.8	100(962)	100.0	-	100(525)
โรคอาการไม่แจ่มชัด	84.7	15.3	100(11,212)	93.0	7.0	100(9,578)	100.0	-	100(4,354)	97.1	2.9	100(17,720)

ตารางที่ 8 (ต่อ)

โรค / เขตที่อยู่อาศัย	ภาคที่อยู่อาศัย/ประเภทของโรค											
	ภาคเหนือ			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้			ภาคกลาง		
	ไม่ติดเชื้อ	ติดเชื้อ	รวม	ไม่ติดเชื้อ	ติดเชื้อ	รวม	ไม่ติดเชื้อ	ติดเชื้อ	รวม	ไม่ติดเชื้อ	ติดเชื้อ	รวม
นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล												
โรกระบบทางเดินหายใจ	7.8	92.2	100(140,137)	5.0	95.0	100(263,924)	14.0	86.0	100(83,472)	6.3	93.7	100(134,755)
โรกระบบทางเดินอาหาร	85.0	15.0	100(38,196)	89.0	11.0	100(78,153)	77.5	22.5	100(25,964)	70.9	29.1	100(31,316)
โรกระบบทางเดินปัสสาวะ	61.7	38.3	100(9,219)	59.3	40.7	100(27,423)	49.0	51.0	100(1,990)	38.5	61.5	100(5,937)
โรกระบบหัวใจและหลอดเลือด	100.0	-	100(24,192)	100.0	-	100(29,007)	100.0	-	100(10,771)	100.0	-	100(32,973)
โรคภูมิแพ้ และผิวหนัง	100.0	-	100(9,423)	93.4	6.6	100(12,296)	100.0	-	100(2,257)	100.0	-	100(12,660)
โรคตา หู คอ จมูก	20.9	79.1	100(29,613)	80.7	19.3	100(12,841)	89.5	10.5	100(6,675)	100.0	-	100(6,806)
โรคอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์- และการคลอด	78.8	21.2	100(4,832)	62.1	37.9	100(28,560)	100.0	-	100(5,178)	52.6	47.4	100(8,813)
โรกระบบต่อมไร้ท่อ	100.0	-	100(4,296)	100.0	-	100(22,105)	100.0	-	100(3,689)	100.0	-	100(11,998)
โรกระบบกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น- และกระดูก	100.0	-	100(35,859)	100.0	-	100(76,885)	100.0	-	100(20,257)	100.0	-	100(26,095)
โรกระบบประสาท และสมอง	68.1	31.9	100(15,117)	87.3	12.7	100(10,264)	100.0	-	100(1,192)	60.8	39.2	100(3,952)
โรคอาการไม่แข็งแรง	67.6	32.4	100(103,539)	83.7	16.3	100(102,186)	88.1	11.9	100(48,917)	98.7	1.3	100(58,901)

- = ไม่มีข้อมูล

1. ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของสตรีวัยเจริญพันธุ์ ที่รายงานว่าป่วยหรือรู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามประเภทของโรค และตามที่อยู่อาศัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางที่ 9)

(1) อายุ

สตรีทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัยมีลักษณะของการเกิดโรคคล้ายคลึงกันคือ สตรีอายุ 15-29 ปี ป่วยด้วยโรคติดเชื้อมากกว่าการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อ โดยสตรีที่อยู่ในเขตเทศบาลมีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อมากกว่าเขตที่อยู่อาศัยอื่น ขณะที่สตรีอายุ 30-39 ปี และ 40-49 ปี ป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่า โดยสัดส่วนของสตรีอายุ 40-49 ปี ในเขตเทศบาลมีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่า ในขณะที่เขตที่อยู่อาศัยอื่น สตรีอายุ 40-49 ปี มีสัดส่วนมากกว่า หากเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มอายุ อาจกล่าวได้ว่า สตรีที่มีอายุน้อยกว่าจะเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อมากกว่า และสตรีที่อายุมากกว่าเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่า

(2) สถานภาพสมรส

สตรีทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัยมีการเจ็บป่วยตามสถานภาพสมรสคล้ายกัน คือ สตรีที่มีสถานภาพโสด เจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อมากกว่าเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อ ในสัดส่วนที่ค่อนข้างมาก โดยสตรีที่อยู่ในเขตเทศบาลมีสัดส่วนของการเจ็บป่วยมากกว่าสตรีที่อยู่ในเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ในขณะที่สตรีที่มีสถานภาพสมรส หม้าย/หย่า, แยก เจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่า โดยสตรีสมรสที่อยู่ในเขตสุขาภิบาล มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยมากกว่าสตรีที่อยู่ในเขตที่อยู่อาศัยอื่น และสตรีที่มีสถานภาพหม้าย/หย่า, แยก ที่อยู่ในเขตเทศบาล มีสัดส่วนของการป่วยมากกว่าสตรีที่อยู่ในเขตสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

(3) การศึกษา

เมื่อพิจารณาตามเขตที่อยู่อาศัย จะเห็นว่าสตรีที่อยู่ในทุกเขตที่อยู่อาศัย มีการเกิดโรคตามระดับการศึกษาในลักษณะที่เหมือนกัน กล่าวคือ สตรีที่ไม่มีการศึกษาและจบการศึกษาระดับประถมศึกษา เจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่าการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อ โดยสตรีที่อาศัยอยู่ในเขตสุขาภิบาล มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยมากกว่า สำหรับสตรีที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล เจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อมากกว่าการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อ ในขณะที่สตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล เจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่าโรคติดเชื้อเล็กน้อย

(4) อาชีพ

เกี่ยวกับการเกิดโรคหรือเจ็บป่วยในแต่ละกลุ่มอาชีพของสตรี พบว่า มีลักษณะแตกต่างกันเล็กน้อย กล่าวคือ เขตเทศบาล เกือบทุกกลุ่มอาชีพ มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่า ยกเว้น สตรีที่ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ และกรรมกร ที่เจ็บป่วยด้วยโรคนิติดติดเชื้อมากกว่า ในขณะที่เขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ส่วนใหญ่ของสตรีในทุกอาชีพเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อ ยกเว้น สตรีที่ประกอบอาชีพรับจ้าง/บริการอื่นๆ ที่เจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อมากกว่า โดยสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคแต่ละประเภทไม่แตกต่างกันมากนัก

(5) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับการเจ็บป่วยตามประเภทของโรค พบว่า ไม่ว่าสตรีจะอยู่ในครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนจะเป็นเท่าใด จะมีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคทั้งสองประเภทเหมือนกัน คือ สตรีที่อยู่ในเขตเทศบาล มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อมากกว่าโรคไม่ติดเชื้อเล็กน้อย ในขณะที่สตรีที่อยู่ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่าการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อ

(6) ภาคที่อยู่อาศัย

จากการพิจารณาการเจ็บป่วยตามประเภทของโรค และตามภาคที่อยู่อาศัย พบว่าการเจ็บป่วยของสตรีในแต่ละภาคมีลักษณะที่คล้ายกัน กล่าวคือ สตรีที่อยู่ในทุกภาค และทุกเขตที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่มีการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่าการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อ ยกเว้นในเขตเทศบาลที่สตรีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร เจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อมากกว่าเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อ

ตารางที่ 9 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย/รู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ประเภทของโรค และเขตที่อยู่อาศัย

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม	เขตที่อยู่อาศัย/ประเภทของโรค								
	เขตเทศบาล			เขตสุขาภิบาล			นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล		
	โรคไม่ติดต่อ	โรคติดต่อ	รวม	โรคไม่ติดต่อ	โรคติดต่อ	รวม	โรคไม่ติดต่อ	โรคติดต่อ	รวม
อายุ									
15 - 29	36.0	64.0	100(128,478)	47.4	52.6	100(77,272)	42.5	57.5	100(651,963)
30 - 39	58.5	41.5	100(96,073)	62.7	37.3	100(62,986)	56.3	43.7	100(471,981)
40 - 49	55.5	44.5	100(99,538)	71.4	28.6	100(65,404)	69.3	30.7	100(498,694)
สถานภาพสมรส									
โสด	36.6	63.4	100(105,856)	48.2	51.8	100(47,234)	37.4	62.6	100(287,633)
สมรส	52.9	47.1	100(191,394)	63.5	36.5	100	58.9	41.1	100(1,212,602)
หม้าย/หย่า,แยก	67.0	33.0	100(26,429)	60.3	39.7	100(17,361)	54.9	45.1	100(121,182)
ไม่ทราบ	-	100.0	100(409)	-	-	-	-	100.0	100(1,221)
การศึกษา									
ไม่มีการศึกษา	63.3	36.7	100(13,294)	75.1	24.9	100(10,363)	56.2	43.8	100(118,426)
ประถมศึกษา	53.1	46.9	100(160,830)	62.8	37.2	100(134,497)	56.4	43.6	100(1,274,776)
มัธยมศึกษา	47.4	52.6	100(84,263)	48.9	51.1	100(45,218)	41.3	58.7	100(184,883)
สูงกว่ามัธยมศึกษา	35.1	64.9	100(59,912)	47.3	52.7	100(12,136)	55.1	44.9	100(28,274)
ไม่ทราบ	52.1	47.9	100(5,790)	79.0	21.0	100(3,448)	63.0	37.0	100(16,278)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม	เขตที่อยู่อาศัย/ประเภทของโรค								
	เขตเทศบาล			เขตสุขาภิบาล			นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล		
	โรคไม่ติดต่อ	โรคติดต่อ	รวม	โรคไม่ติดต่อ	โรคติดต่อ	รวม	โรคไม่ติดต่อ	โรคติดต่อ	รวม
อาชีพ									
ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ	37.0	63.0	100(68,770)	52.9	47.1	100(15,375)	58.8	41.2	100(30,688)
ค้าขาย	52.1	47.9	100(68,510)	59.5	40.5	100(35,703)	52.8	47.2	100(120,738)
เกษตรกรรม	55.8	44.2	100(2,980)	66.7	33.3	100(52,878)	55.6	44.4	100(923,120)
รับจ้าง/บริการอื่นๆ	53.7	46.3	100(84,232)	49.6	50.4	100(42,261)	46.7	53.3	100(204,562)
กรรมกร	25.4	74.6	100(7,221)	68.9	31.1	100(6,012)	50.3	49.7	100(57,539)
ไม่ประกอบอาชีพ	50.9	49.1	100(90,631)	62.1	37.9	100(52,741)	58.7	41.3	100(277,491)
ไม่ทราบ	100.0	-	100(1,743)	41.3	58.7	100(692)	64.3	35.7	100(8,500)
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน									
1 - 3 คน	48.8	51.2	100(150,113)	58.7	41.3	100(89,721)	52.2	47.8	100(557,017)
มากกว่า 3 คน	48.6	51.4	100(173,975)	60.5	39.5	100(115,941)	56.1	43.9	100(1,065,621)
ภาคที่อยู่อาศัย									
เหนือ	51.0	49.0	100(24,393)	66.0	34.0	100(52,997)	51.4	48.6	100(414,425)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	43.5	56.5	100(33,910)	53.7	46.3	100(59,871)	54.4	45.6	100(663,644)
ใต้	53.1	46.9	100(31,280)	54.0	46.0	100(22,770)	59.5	40.5	100(210,363)
กลาง (ไม่รวม กทม.)	60.6	39.4	100(53,895)	62.0	38.0	100(70,024)	56.5	43.5	100(334,206)
กรุงเทพมหานคร	45.0	55.0	100(180,610)	-	-	-	-	-	-

2. พฤติกรรมเสี่ยง

ข้อมูลในตารางที่ 10 แสดงลักษณะพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ การดื่มสุรา และการสูบบุหรี่ ของสตรีจำแนกตามประเภทของโรค และเขตที่อยู่อาศัย

(1) การดื่มสุรา

ในเขตเทศบาลสตรีที่ไม่ดื่มสุรา และดื่มสุราในปัจจุบันเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อ มากกว่าโรคไม่ติดเชื้อ โดยสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคทั้ง 2 ประเภทไม่แตกต่างกันมากนัก ขณะที่สตรีที่เคยดื่มสุรา ป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่า ส่วนสตรีที่อยู่ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ไม่ว่าประวัติการดื่มสุราจะเป็นอย่างไร จะมีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคชนิดไม่ติดเชื้อในสัดส่วนที่มากกว่า การเจ็บป่วยด้วยโรคชนิดติดเชื้อ

(2) การสูบบุหรี่

สตรีที่ไม่สูบบุหรี่ในเขตเทศบาลเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อ มากกว่าเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อ ขณะที่สตรีที่อยู่ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่า ส่วนสตรีที่เคยสูบบุหรี่ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ป่วยด้วยโรคติดเชื้อมากกว่า ขณะที่สตรีที่อยู่ในเขตสุขาภิบาลป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่าโรคติดเชื้อถึง 8 เท่า และสตรีที่สูบบุหรี่ในปัจจุบันทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย ป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่าการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อ

ตารางที่ 10 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย/รู้สึกไม่สบายใน 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยง ประเภทของโรค และเขตที่อยู่อาศัย

พฤติกรรมเสี่ยง	เขตที่อยู่อาศัย/ประเภทของโรค								
	เขตเทศบาล			เขตสุขาภิบาล			นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล		
	โรคไม่ติดเชื้อ	โรคติดเชื้อ	รวม	โรคไม่ติดเชื้อ	โรคติดเชื้อ	รวม	โรคไม่ติดเชื้อ	โรคติดเชื้อ	รวม
การดื่มสุรา									
ไม่ดื่มสุรา	48.2	51.8	100(280,084)	59.0	41.0	100(173,509)	55.5	44.5	100(1,298,469)
เคยดื่มสุรา	59.1	40.9	100(13,390)	66.4	33.6	100(9,426)	56.8	43.2	100(125,634)
ดื่มสุรา	48.3	51.7	100(30,614)	662.1	37.9	100(22,726)	48.3	51.7	100(198,535)
การสูบบุหรี่									
ไม่สูบบุหรี่	48.3	51.7	100(306,180)	58.5	41.5	100(195,568)	54.7	45.3	100(152,680)
เคยสูบบุหรี่	40.9	59.1	100(5,420)	89.2	10.8	100(2,960)	27.8	72.2	100(36,442)
สูบบุหรี่	60.3	39.7	100(12,488)	79.7	20.3	100(7,133)	72.8	27.2	100(39,396)

8. พฤติกรรมการดูแลตนเอง

ข้อมูลในตารางที่ 11 แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการดูแลตนเอง ได้แก่ การรักษาครั้งแรกเมื่อป่วยหรือรู้สึกไม่สบาย การรักษาครั้งสุดท้ายที่ทำให้หายจากการป่วย และการหยุดกิจวัตรประจำวัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) การรักษาครั้งแรกที่ป่วย

ในทุกเขตที่อยู่อาศัย ไม่ว่าจะใช้วิธีการรักษาเมื่อป่วย/รู้สึกไม่สบายในครั้งแรกด้วยวิธีใดก็ตาม ส่วนใหญ่มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่าการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อ ยกเว้น สตรีที่ซื้อยากินเองในทุกเขตที่อยู่อาศัย สตรีที่ไปรับบริการจากเจ้าหน้าที่สถานอนามัย และการรักษาด้วยวิธีอื่น ที่อยู่ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล รวมทั้งสตรีในเขตเทศบาลที่ไปรับการรักษาจากแพทย์ในคลินิก มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อมากกว่าการเจ็บป่วยโรคไม่ติดเชื้อ

(2) การรักษาครั้งสุดท้าย

ในทุกเขตที่อยู่อาศัย ไม่ว่าจะใช้วิธีการรักษาวิธีใดที่ทำให้สตรีหายจากการเจ็บป่วย ส่วนใหญ่มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่าการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อ ยกเว้น สตรีที่ซื้อยากินเองในทุกเขตที่อยู่อาศัย สตรีที่ไปรับบริการจากเจ้าหน้าที่สถานอนามัย ที่อยู่ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล รวมทั้งสตรีในเขตเทศบาลที่ไปรับการรักษาจากแพทย์ในคลินิก มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อมากกว่าการเจ็บป่วยโรคไม่ติดเชื้อ

(3) การหยุดกิจวัตรประจำวัน

สตรีที่ไม่ต้องหยุดกิจวัตรประจำวันเมื่อเจ็บป่วย ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล เป็นสตรีที่ป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อในสัดส่วนที่มากกว่า ขณะที่สตรีที่อยู่ในเขตเทศบาล มีสัดส่วนของการป่วยด้วยโรคทั้ง 2 ประเภทใกล้เคียงกัน ส่วนสตรีที่หยุดกิจวัตรประจำวัน 1-3 วันเมื่อเจ็บป่วย ในเขตเทศบาลเป็นสตรีที่ป่วยด้วยโรคติดเชื้อในสัดส่วนที่มากกว่า ขณะที่สตรีที่อยู่ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาลมีสัดส่วนของการป่วยด้วยโรคทั้ง 2 ประเภทใกล้เคียงกัน และสตรีที่หยุดกิจวัตรประจำวันมากกว่า 3 วันเมื่อเจ็บป่วย ในเขตเทศบาล และสุขาภิบาล เป็นสตรีที่ป่วยด้วยโรคไม่ติดเชื้อในสัดส่วนที่มากกว่า ขณะที่สตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาลมีสัดส่วนของการป่วยด้วยโรคทั้ง 2 ประเภทใกล้เคียง

ตารางที่ 11 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย/รู้สึกไม่สบายใน 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามพฤติกรรมดูแลตนเอง ประเภทของโรค และเขตที่อยู่อาศัย

พฤติกรรมดูแลตนเอง	เขตที่อยู่อาศัย/ประเภทของโรค								
	เขตเทศบาล			เขตสุขาภิบาล			นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล		
	โรคไม่ติดเชื้อ	โรคติดเชื้อ	รวม	โรคไม่ติดเชื้อ	โรคติดเชื้อ	รวม	โรคไม่ติดเชื้อ	โรคติดเชื้อ	รวม
การรักษารั้งแรก									
ไม่รักษา	52.4	47.6	100(34,760)	55.9	44.1	100(22,844)	65.4	34.6	100(129,017)
ใช้ยาสมุนไพร	100.0	-	100(2,595)	79.8	20.2	100(2,530)	86.4	15.4	100(15,162)
ไปหาหมอที่บ้าน	100.0	-	100(519)	77.9	21.1	100(1,389)	80.9	19.1	100(13,723)
ซื้อยากินเอง	44.7	53.3	100(138,455)	48.9	51.1	100(73,724)	41.7	58.3	100(631,662)
ไปหา จนท.อนามัย	25.2	74.8	100(7,914)	52.9	47.1	100(15,067)	48.3	51.7	100(301,184)
ไป รพ.อำเภอ	56.4	43.6	100(3,763)	66.9	33.1	100(26,163)	74.5	25.5	100(167,774)
ไป รพ.จังหวัด/รพ.อื่นของรัฐ	69.4	30.6	100(43,823)	75.3	24.7	100(21,036)	82.1	17.9	100(122,448)
ไปพบแพทย์ที่คลินิก	40.6	59.4	100(67,264)	62.6	37.4	100(28,715)	59.7	40.3	100(203,022)
ไป รพ.เอกชน	57.7	42.3	100(16,441)	86.6	13.3	100(9,272)	75.2	24.8	100(19,401)
อื่นๆ	16.4	83.6	100(6,059)	71.2	28.8	100(3,526)	44.6	55.4	100(15,260)
ไม่ทราบ	84.8	15.2	100(2,497)	76.3	23.7	100(1,396)	78.8	21.2	100(3,987)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

พฤติกรรมการดูแลตนเอง	เขตที่อยู่อาศัย/ประเภทของโรค								
	เขตเทศบาล			เขตสุขาภิบาล			นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล		
	โรคไม่ติดเชื้อ	โรคติดเชื้อ	รวม	โรคไม่ติดเชื้อ	โรคติดเชื้อ	รวม	โรคไม่ติดเชื้อ	โรคติดเชื้อ	รวม
การรักษารังสุดท้าย									
ไม่รักษา	54.0	46.0	100(8,766)	68.8	31.2	100(7,047)	81.2	18.8	100(51,353)
ใช้ยาสมุนไพร	100.0	-	100(2,823)	79.1	20.9	100(2,451)	82.6	17.5	100(13,309)
ไปหาหมอที่บ้าน	82.9	17.1	100(982)	35.2	64.8	100(2,135)	52.5	47.5	100(14,249)
ซื้อยากินเอง	47.2	52.8	100(137,034)	52.2	47.8	100(73,023)	43.3	56.7	100(522,543)
ไปหา จนท.อนามัย	31.2	68.8	100(8,381)	49.5	50.5	100(18,105)	5.3	54.7	100(532,627)
ไป รพ.อำเภอ	52.3	47.7	100(3,941)	64.7	35.3	100(28,219)	67.8	32.2	100(200,161)
ไป รพ.จังหวัด/รพ.อื่นของรัฐ	66.8	33.2	100(53,031)	75.9	24.1	100(27,493)	78.5	21.5	100(176,088)
ไปพบแพทย์ที่คลินิก	38.1	61.9	100(82,303)	59.2	40.8	100(36,657)	54.8	45.2	100(255,459)
ไป รพ.เอกชน	56.6	43.4	100(18,519)	73.8	26.2	100(7,379)	72.9	27.1	100(26,307)
อื่นๆ	11.6	88.4	100(6,022)	59.4	40.6	100(1,494)	57.5	42.5	100(27,431)
ไม่ทราบ	92.6	7.4	100(2,287)	59.2	40.8	100(1,659)	72.8	27.2	100(3,113)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

พฤติกรรมกรรมการดูแลตนเอง	เขตที่อยู่อาศัย/ประเภทของโรค								
	เขตเทศบาล			เขตสุขาภิบาล			นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล		
	โรคไม่ติดเชื้อ	โรคติดเชื้อ	รวม	โรคไม่ติดเชื้อ	โรคติดเชื้อ	รวม	โรคไม่ติดเชื้อ	โรคติดเชื้อ	รวม
การหยุดกิจวัตรประจำวัน									
ไม่หยุด	49.1	50.9	100(228,549)	62.2	37.8	100(138,433)	58.4	41.6	100(995,107)
หยุด 1 -3 วัน	39.1	60.9	100(66,988)	49.9	50.1	100(41,509)	51.2	48.8	100(316,999)
หยุดมากกว่า 3 วัน	66.2	33.8	100(27,570)	62.2	37.8	100(24,964)	49.2	50.8	100(31,164)
ไม่ทราบ	100.0	-	100(981)	59.8	40.2	100(756)	24.4	75.6	100(1,622,638)

- = ไม่มีข้อมูล

ง. ระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วย

1. ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และโรค/อาการที่ป่วย ตามระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วย โดยวิธีวัดระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วยได้กล่าวแล้ว ในส่วนของการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางที่ 12)

(1) อายุ

สตรีในทุกกลุ่มอายุ จากทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย มีการเจ็บป่วยในระดับความรุนแรงปานกลางมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างสัดส่วนของการเจ็บป่วยเล็กน้อย และการเจ็บป่วยหนัก จะเห็นว่า สัดส่วนของการเจ็บป่วยเล็กน้อยมากกว่าการเจ็บป่วยหนัก โดยสตรีอายุ 15-29 ปี มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยเล็กน้อยมากกว่าสตรีในกลุ่มอายุอื่น ยกเว้น สตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีสัดส่วนของระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วยเล็กน้อย ต่ำกว่าสตรีกลุ่มอายุอื่น

(2) สถานภาพสมรส

ไม่ว่าสตรีจะมีสถานภาพการสมรสเป็นอย่างไร ในทุกเขตที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่หรือมากกว่าร้อยละ 50 มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยในระดับปานกลาง และมีสัดส่วนของการเจ็บป่วยเล็กน้อยมากกว่าการเจ็บป่วยหนัก ยกเว้นสตรีที่มีสถานภาพโสดที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยหนักมากกว่า และเมื่อพิจารณาในแต่ละสถานภาพสมรส ส่วนใหญ่สตรีที่มีสถานภาพสมรส และหม้าย/หย่า,แยก มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยเล็กน้อยมากกว่าสตรีที่มีสถานภาพโสด ยกเว้นในเขตสุขาภิบาล

(3) การศึกษา

เกี่ยวกับระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วยตามการศึกษาของสตรี พบว่า ในทุกเขตที่อยู่อาศัย สตรีที่มีการศึกษาทุกระดับ มีสัดส่วนของระดับความรุนแรงปานกลางมากที่สุด รองลงมาเป็นการเจ็บป่วยเล็กน้อย ยกเว้นสตรีที่ไม่มีการศึกษาในเขตเทศบาล ที่มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยเล็กน้อย มากกว่าการเจ็บป่วยระดับปานกลาง และการเจ็บป่วยหนัก และสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยหนักมากกว่าการเจ็บป่วยเล็กน้อยถึง 2 เท่า

(4) อาชีพ

ระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วยตามอาชีพของสตรีพบว่า สตรีที่ประกอบอาชีพต่างๆ เกือบทุกอาชีพ รวมทั้งสตรีที่ไม่ประกอบอาชีพ ในทุกเขตที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่มีความรุนแรง

แรงของการเจ็บป่วยปานกลางมากที่สุด ยกเว้นสตรีที่เป็นกรรมกรในเขตสุขภาพที่มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยเล็กน้อยมากที่สุด และสัดส่วนของระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วย รองลงมา เป็นการเจ็บป่วยระดับเล็กน้อย ยกเว้นสตรีที่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมที่อยู่ในเขตเทศบาล และสตรีที่ประกอบอาชีพรับจ้าง/บริการอื่นๆ ที่มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยหนัก มากกว่าการเจ็บป่วยเล็กน้อย

(5) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ในทุกเขตที่อยู่อาศัย ไม่ว่าสตรีจะอยู่ในครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกเท่าใดก็ตาม ส่วนใหญ่เมื่อเจ็บป่วยจะมีความรุนแรงในระดับปานกลาง รองลงมาเป็นการเจ็บป่วยเล็กน้อย โดยสตรีที่อยู่ในครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิก 1-3 คน มีสัดส่วนของระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วยเล็กน้อยมากกว่าสตรีที่อยู่ในครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 3 คน ขณะที่สตรีที่อยู่ในครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 3 คน มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยหนักมากกว่าสตรีที่อยู่ในครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 - 3 คน

(6) ภาคที่อยู่อาศัย

สตรีที่อยู่ในภาคต่างๆ ทุกเขตที่อยู่อาศัย รวมทั้งสตรีที่อยู่ในกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนของการเจ็บป่วยระดับปานกลางมากที่สุด รองลงมาเป็นการเจ็บป่วยเล็กน้อย โดยสตรีที่อยู่ในภาคกลาง และกรุงเทพมหานคร มีสัดส่วนของความรุนแรงของการเจ็บป่วยระดับต่างๆ ใกล้เคียงกัน และเป็นที่น่าสนใจว่า สตรีที่อยู่ในภาคใต้ส่วนใหญ่มีสัดส่วนของระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วยหนักมากกว่าสตรีที่อยู่ในภาคอื่น ยกเว้นสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขภาพ

ตารางที่ 12 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย/รู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วย และเขตที่อยู่อาศัย

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม	เขตที่อยู่อาศัย / ความรุนแรงของการเจ็บป่วย											
	เขตเทศบาล				เขตสุขาภิบาล				นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล			
	เล็กน้อย	ปานกลาง	หนัก	รวม	เล็กน้อย	ปานกลาง	หนัก	รวม	เล็กน้อย	ปานกลาง	หนัก	รวม
อายุ												
15 - 29	42.9	49.1	8.0	100(128,478)	30.0	58.5	11.4	100(76,941)	21.3	57.8	20.9	100(651,963)
30 - 39	32.5	54.1	13.5	100(95,501)	34.2	55.3	10.5	100(62,639)	22.8	58.7	18.5	100(471,981)
40 - 49	35.3	59.2	5.6	100(97,613)	26.7	57.3	16.0	100(64,686)	30.0	52.4	17.6	100(494,707)
สถานภาพสมรส												
โสด	34.3	59.3	6.4	100(105,856)	32.8	58.6	8.6	100(47,234)	17.7	52.9	29.4	100(287,633)
สมรส	38.9	51.8	9.4	100(189,139)	29.2	57.6	13.3	100(139,993)	25.7	56.4	17.9	100(1,208,616)
หม้าย/หย่า,แยก	41.3	43.2	15.5	100(26,187)	31.8	50.0	18.2	100(17,039)	27.3	64.8	7.9	100(121,182)
ไม่ทราบ	-	100.0	-	100(410)	-	-	-	-	-	100.0	-	100(1,221)

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม	เขตที่อยู่อาศัย / ความรุนแรงของการเจ็บป่วย											
	เขตเทศบาล				เขตสุขาภิบาล				นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล			
	เล็กน้อย	ปานกลาง	หนัก	รวม	เล็กน้อย	ปานกลาง	หนัก	รวม	เล็กน้อย	ปานกลาง	หนัก	รวม
การศึกษา												
ไม่มีการศึกษา	58.4	32.7	9.0	100(13,132)	24.0	59.9	16.1	100(10,363)	17.5	45.5	37.0	100(117,580)
ประถมศึกษา	38.9	53.3	7.8	100(158,874)	29.8	55.4	14.7	100(133,432)	25.6	56.0	18.3	10(1,271,636)
มัธยมศึกษา	36.4	47.5	16.1	100(84,263)	33.4	59.2	7.4	100(44,887)	19.8	66.5	13.7	100(184,883)
สูงกว่ามัธยมศึกษา	27.8	70.7	1.5	100(59,533)	29.3	64.5	6.2	100(12,136)	32.8	55.2	12.0	100(28,274)
ไม่ทราบ	66.6	22.9	10.5	100(5,790)	26.3	64.8	8.9	100(3,448)	14.3	53.9	31.8	100(16,278)
อาชีพ												
ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ	34.4	58.0	7.6	100(68,392)	33.7	60.8	5.5	100(15,375)	25.5	58.3	16.2	100(30,688)
ค้าขาย	38.8	48.3	12.9	100(68,510)	29.9	58.0	12.1	100(35,703)	25.5	61.1	13.4	100(119,200)
เกษตรกรรม	20.0	53.3	26.7	100(2,980)	28.3	52.5	19.2	100(52,555)	24.2	57.9	18.0	100(921,399)
รับจ้าง/บริการอื่นๆ	40.5	53.7	5.9	100(82,276)	38.7	55.5	5.9	100(41,584)	21.5	47.9	30.6	100(204,562)
กรรมกร	2.0	91.5	6.5	100(7,221)	51.2	30.0	18.8	100(5,616)	36.9	45.1	18.0	100(57,539)
ไม่ประกอบอาชีพ	40.3	50.4	9.3	100(90,469)	21.6	65.2	13.2	100(52,741)	24.6	57.1	18.4	100(276,763)
ไม่ทราบ	-	100.0	-	100(1,743)	100.0	-	-	100(692)	9.8	90.2	-	100(8,500)

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม	เขตที่อยู่อาศัย / ความรุนแรงของการเจ็บป่วย											
	เขตเทศบาล				เขตสุขาภิบาล				นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล			
	เล็กน้อย	ปานกลาง	หนัก	รวม	เล็กน้อย	ปานกลาง	หนัก	รวม	เล็กน้อย	ปานกลาง	หนัก	รวม
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน												
1 - 3 คน	39.1	52.2	8.7	100(148,551)	33.0	56.2	10.8	100(89,043)	25.7	59.0	15.3	100(557,017)
มากกว่า 3 คน	36.1	54.9	9.0	100(173,041)	28.1	58.0	14.0	100(115,223)	23.7	55.1	21.2	100(1,061,635)
ภาคที่อยู่อาศัย												
เหนือ	38.1	51.2	10.7	100(24,225)	25.9	62.3	11.8	100(52,997)	19.8	52.8	27.3	100(412,705)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	37.2	53.0	9.8	100(33,143)	29.3	57.3	13.4	100(59,540)	23.3	59.1	17.6	100(663,644)
ใต้	31.4	56.5	12.1	100(31,280)	26.4	56.3	17.3	100(22,770)	31.0	51.1	17.9	100(210,363)
กลาง (ไม่รวม กทม.)	37.9	53.4	8.7	100(53,895)	35.6	53.5	10.9	100(68,959)	28.0	59.0	13.0	100(331,940)
กรุงเทพมหานคร	38.4	53.6	8.0	100(179,048)	-	-	-	-	-	-	-	-

- = ไม่มีข้อมูล

หมายเหตุ - จำนวนผู้ไม่ตอบเกี่ยวกับวิธีการรักษาพยาบาล 7,879 ราย

2. พฤติกรรมเสี่ยง

ข้อมูลในตารางที่ 13 แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ การดื่มสุรา และการสูบบุหรี่ ของสตรีตามระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วย และเขตที่อยู่อาศัย

(1) การดื่มสุรา

สตรีทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย ไม่ว่าจะมึประวัติการดื่มสุราอย่างไร ส่วนใหญ่มีความรุนแรงของการเจ็บป่วยปานกลาง โดยเป็นสตรีที่ไม่ดื่มสุราในสัดส่วนที่มากกว่า รองลงมาเป็นการเจ็บป่วยเล็กน้อย โดยสตรีที่ดื่มสุราในปัจจุบันมีสัดส่วนมากกว่าสตรีที่ไม่ดื่มสุรา และสตรีที่เคยดื่มสุรา และจะเห็นได้ว่าสัดส่วนของระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วยเล็กน้อย และ ปานกลางของสตรีที่ดื่มสุราในเขตเทศบาลและสุขาภิบาลใกล้เคียงกัน

(2) การสูบบุหรี่

ในทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย ไม่ว่าจะสตรีจะมีประวัติการสูบบุหรี่อย่างไร ส่วนใหญ่มีความรุนแรงของการเจ็บป่วยปานกลาง โดยสตรีที่เคยสูบบุหรี่ในเขตเทศบาล สุขาภิบาล และสตรีที่ไม่สูบบุหรี่ที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีสัดส่วนมากกว่าสตรีที่มีประวัติการสูบบุหรี่อื่นๆ ในเขตที่อยู่อาศัยเดียวกัน รองลงมาเป็นการเจ็บป่วยเล็กน้อย โดยสตรีที่ไม่สูบบุหรี่ในเขตเทศบาล และสตรีที่สูบบุหรี่ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีสัดส่วนมากกว่าสตรีที่มีประวัติการสูบบุหรี่อื่นๆ ในเขตที่อยู่อาศัยเดียวกัน

ตารางที่ 13 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย/รู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยง ระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วย และเขตที่อยู่อาศัย

พฤติกรรมเสี่ยง	เขตที่อยู่อาศัย / ความรุนแรงของการเจ็บป่วย											
	เขตเทศบาล				เขตสุขาภิบาล				นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล			
	เล็กน้อย	ปานกลาง	หนัก	รวม	เล็กน้อย	ปานกลาง	หนัก	รวม	เล็กน้อย	ปานกลาง	หนัก	รวม
การดื่มสุรา												
ไม่ดื่มสุรา	37.1	54.6	8.3	100(277,749)	28.7	58.6	12.7	100(172,509)	23.5	58.2	18.4	100(1,295,329)
เคยดื่มสุรา	32.4	51.5	16.1	100(13,228)	23.3	54.5	22.2	100(9,426)	21.2	62.9	15.9	100(124,788)
ดื่มสุรา	43.7	45.4	10.9	100(30,614)	45.1	47.1	7.9	100(22,330)	32.4	41.0	26.7	100(198,535)
การสูบบุหรี่												
ไม่สูบบุหรี่	38.2	53.4	8.4	100(303,683)	30.5	56.8	12.7	100(194,172)	24.5	57.5	18.0	100(1,523,660)
เคยสูบบุหรี่	10.7	75.8	13.5	100(5,420)	9.1	81.2	9.6	100(2,960)	14.3	22.2	63.5	100(36,442)
สูบบุหรี่	33.1	49.5	17.4	100(12,488)	32.2	56.4	11.3	100(7,133)	27.9	50.1	22.0	100(58,550)

หมายเหตุ - จำนวนผู้ไม่ตอบเกี่ยวกับวิธีการรักษาพยาบาล 7,879 ราย

3. โรค/อาการที่ป่วย

ข้อมูลในตารางที่ 14 แสดงถึงโรค/อาการที่ป่วย ตามระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วย และเขตที่อยู่อาศัย พบว่าสตรีที่อยู่ในทุกเขตที่อยู่อาศัย จะมีลักษณะการกระจายของระดับความรุนแรงเมื่อเจ็บป่วยด้วยโรคตามระบบต่างๆ ของร่างกายคล้ายกัน โดยมีสัดส่วนของการเจ็บป่วยระดับปานกลางมากที่สุด และโรคที่เมื่อป่วยแล้วมีความรุนแรงเล็กน้อยคือ การเจ็บป่วยด้วยโรคภูมิแพ้และผิวหนัง โรคของตา หู คอ จมูก ส่วนโรคที่มีสัดส่วนของระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วยหนักมากกว่าการเจ็บป่วยเล็กน้อย คือ โรคในระบบทางเดินปัสสาวะ โรคหัวใจ และหลอดเลือด โรคกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และกระดูก และโรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด เป็นที่น่าสังเกตว่าโรกระบบประสาท และสมอง เป็นกลุ่มโรคที่เมื่อเจ็บป่วยแล้วจะมีความรุนแรงตั้งแต่ระดับปานกลางไปจนถึงการเจ็บป่วยหนัก

ตารางที่ 14 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย/รู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จำแนกตามโรค/อาการที่ป่วย ระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วย และเขตที่อยู่อาศัย

โรค/อาการที่ป่วย	เขตที่อยู่อาศัย / ความรุนแรงของการเจ็บป่วย											
	เขตเทศบาล				เขตสุขาภิบาล				นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล			
	เล็กน้อย	ปานกลาง	หนัก	รวม	เล็กน้อย	ปานกลาง	หนัก	รวม	เล็กน้อย	ปานกลาง	หนัก	รวม
ระบบทางเดินหายใจ	41.1	53.4	5.4	100(152,904)	34.8	54.1	11.1	100(74,409)	26.7	49.4	23.9	100(621,443)
ระบบทางเดินอาหาร	2.6	60.3	12.9	100(33,031)	32.6	60.6	6.8	100(22,996)	15.2	67.5	17.3	100(173,630)
ระบบทางเดินปัสสาวะ	-	83.7	16.3	100(2,672)	-	57.4	42.6	100(3,334)	3.5	79.5	17.0	100(44,569)
หัวใจและหลอดเลือด	10.8	71.0	18.1	100(16,036)	-	88.7	11.3	100(10,028)	3.3	74.8	21.9	100(95,294)
ภูมิแพ้ และผิวหนัง	12.5	77.3	10.2	100(10,395)	11.4	76.0	12.5	100(7,317)	21.4	65.8	12.8	100(35,909)
ตา หู คอ จมูก	42.9	56.1	1.0	100(17,337)	18.5	71.4	10.0	100(6,398)	19.4	67.2	13.4	100(55,936)
อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ -												
การคลอด	-	50.4	49.6	100(4,538)	10.1	42.2	47.7	100(4,774)	3.9	65.7	30.4	100(47,382)
ระบบต่อมไร้ท่อ	-	100.0	-	100(4,984)	8.0	60.6	31.5	100(5,465)	-	89.9	10.1	100(41,325)
กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และกระดูก	26.6	52.1	21.2	100(24,446)	35.5	51.9	12.6	100(23,167)	31.9	50.2	17.9	100(159,097)
ระบบประสาท และสมอง	-	96.2	3.8	100(5,260)	-	89.9	10.1	100(3,860)	-	64.0	36.0	100(30,525)
อาการไม่แข็งแรง	63.7	28.7	7.5	100(49,989)	40.4	49.0	10.6	100(42,518)	40.5	48.9	10.6	100(313,543)

- = ไม่มีข้อมูล

หมายเหตุ - จำนวนผู้ไม่ตอบเกี่ยวกับวิธีการรักษาพยาบาล 7,879 ราย

ส่วนที่ 3 การเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล ในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจ

สตรีวัยเจริญพันธุ์รายงานว่าในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจเคยป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล (รวมทั้งการคลอดบุตร) จำนวน 1,639 คน (ร้อยละ 7.13) และจากจำนวนนี้มีผู้ไม่ระบุโรค/อาการ หรือเจ็บป่วยด้วยอุบัติเหตุ จำนวน 79 คน จึงมิได้นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คงเหลือสตรีที่เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจเป็นตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 1,560 คน (ร้อยละ 6.78) และการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการและอนามัยครั้งนี้ สตรีสามารถรายงานโรคที่ทำให้สตรีป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล ได้ 3 โรค การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะโรคแรกที่สตรีรายงานเท่านั้น ไม่ได้นำโรคที่รายงานเป็นลำดับที่ 2 และ 3 มาศึกษา เนื่องจากมีผู้รายงานด้วยโรคลำดับที่ 2 และ 3 เพียงเล็กน้อย คือ ผู้ที่รายงานว่าป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล 2 โรค มีจำนวน 56 คน (ร้อยละ 3.42) และผู้ที่รายงานว่าป่วยหรือรู้สึกไม่สบายจนต้องนอนโรงพยาบาล 3 โรค จำนวน 6 คน (ร้อยละ 0.37)

การนำเสนอในส่วนนี้ แบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ คือ

- ก. ภูมิหลังของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล
- ข. โรค/อาการที่ทำให้สตรีวัยเจริญพันธุ์เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล
- ค. ประเภทของโรคที่ทำให้สตรีวัยเจริญพันธุ์เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล

ก. ภูมิหลังของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล

1. ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล ในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจ จำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย ดังนี้ (ตารางที่ 15)

(1) อายุ

การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล ในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจ ตามกลุ่มอายุ พบว่า 1 ใน 2 เป็นสตรีอายุ 15-29 ปี รองลงมาได้แก่สตรีอายุ 30-39 ปี และ 40-49 ปี ร้อยละ 28.8 และ 16.3 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามเขตที่อยู่อาศัย พบว่า ทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัยคงให้ภาพเช่นเดียวกับภาพรวมทั้งประเทศ คือ สตรีที่มีอายุน้อยกว่า (15-29 ปี) มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลมากกว่าสตรีที่อายุมากกว่า (30 ปีขึ้นไป)

(2) สถานภาพสมรส

สตรีโดยรวมทั้งประเทศที่มีสถานภาพสมรส เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลมากที่สุด คือ ร้อยละ 88.4 รองลงมาได้แก่ สตรีที่มีสถานภาพโสด และสถานภาพ หม้าย/หย่า,แยก เมื่อพิจารณาตามเขตที่อยู่อาศัยพบว่า ทุกเขตที่อยู่อาศัยมีลักษณะของการเจ็บป่วยเหมือนกับภาพรวมทั้งประเทศ กล่าวคือ สตรีที่มีสถานภาพสมรสมีส่วนของการเจ็บป่วยจนต้องนอน โรงพยาบาลมากกว่าสถานภาพอื่นๆ โดยสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีสัดส่วนของการนอนโรงพยาบาลมากกว่าเขตที่อยู่อาศัยอื่น

(3) การศึกษา

สตรีที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลมากที่สุด เท่ากับร้อยละ 70.3 รองลงมาได้แก่ สตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 17.4 และสตรีที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 7.4 โดยสตรีที่ไม่มีการศึกษาในเขตสุขาภิบาล สตรีที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล และสตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และสูงกว่ามัธยมศึกษาในเขตเทศบาล มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลมากกว่าสตรีที่มีการศึกษาระดับเดียวกันแต่อยู่ในเขตที่อยู่อาศัยอื่น

(4) อาชีพ

ในระดับประเทศ สตรีที่เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรม (ร้อยละ 37.0) อาชีพอื่นๆ ได้แก่ ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ ค้าขาย และรับจ้าง/บริการอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 7.7 10.0 และ 8.8 โดยที่ 1 ใน 3 หรือร้อยละ 34.3 เป็นสตรีที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ

เมื่อพิจารณาในแต่ละเขตที่อยู่อาศัย พบว่า ในเขตเทศบาล และสุขาภิบาล มีสตรีที่ไม่ประกอบอาชีพคิดเป็นสัดส่วนมากที่สุด (ร้อยละ 44.1 และ 38.3) ส่วนนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีน้อยกว่า คือ ร้อยละ 31.0 สำหรับอาชีพต่างๆ นั้น ในเขตเทศบาล สตรี 1 ใน 5 ทำงานด้านวิชาการ/วิชาชีพ และในสัดส่วนใกล้เคียงกันประกอบอาชีพค้าขาย ส่วนในเขตสุขาภิบาล ร้อยละ 19.0 ของสตรีประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 16.7 ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรม สำหรับผู้ที่ทำงานวิชาการ/วิชาชีพ มีสัดส่วนน้อยกว่าในเขตเทศบาล คือมีเพียงร้อยละ 11.7 แต่อาชีพรับจ้าง/บริการอื่นๆ มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ในเขตเทศบาล ในกรณีของนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล พบว่า 1 ใน 2 ของสตรีที่เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลมีอาชีพเกษตรกรรม ส่วนอาชีพอื่นๆ มีสัดส่วนน้อยมาก

(5) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

สตรีที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน มากกว่า 3 คน มีการเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลมากที่สุด เท่ากับร้อยละ 72.9 เมื่อพิจารณาตามเขตที่อยู่อาศัย พบว่า ในทุกเขตที่อยู่อาศัยสตรีที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 3 คน มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลมากที่สุด

(6) ภาคที่อยู่อาศัย

สตรีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยจนต้องนอนรักษาในโรงพยาบาลมากที่สุด คือ เท่ากับร้อยละ 34.9 รองลงมาได้แก่ สตรีที่อยู่ในภาคกลาง (ไม่รวม กทม.) ภาคเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 20.5 19.8 13.9 และ 10.9 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามเขตที่อยู่อาศัย พบว่า สตรีที่อยู่ในเขตเทศบาลของทุกภาค ยกเว้น กรุงเทพมหานคร จะมีสัดส่วนของการนอนรักษาในโรงพยาบาลน้อยกว่า สตรีในเขตที่อยู่อาศัยอื่นในภาคเดียวกัน โดยสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสตรีในเขตสุขาภิบาลของภาคกลาง มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลมากที่สุด (ร้อยละ 42.6 และ 37.9 ตามลำดับ)

ตารางที่ 15 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วยและนอนรักษาในโรงพยาบาลใน 12 เดือนก่อนการสำรวจ จำแนกตามลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเขตที่อยู่อาศัย

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม	รวมทั้งประเทศ	เขตที่อยู่อาศัย		
		เทศบาล	สุขาภิบาล	นอกเขต*
อายุ				
15-29	54.8	49.5	48.9	57.2
30-39	28.8	37.4	32.6	26.0
40-49	16.3	13.1	18.5	16.8
สถานภาพสมรส				
โสด	7.6	9.7	6.6	7.2
สมรส	88.4	85.8	88.7	89.1
หม้าย/หย่า,แยก	3.9	4.5	4.6	3.7
การศึกษา				
ไม่มีการศึกษา	4.0	2.5	4.8	4.3
ประถมศึกษา	70.3	47.0	55.9	78.8
มัธยมศึกษา	17.4	29.5	25.0	13.0
สูงกว่ามัธยมศึกษา	7.4	20.2	13.5	3.0
ไม่ทราบ	0.9	0.9	0.9	0.9
อาชีพ				
ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ	7.7	20.4	11.7	3.6
ค้าขาย	10.0	19.5	19.0	6.0
เกษตรกรรม	37.0	0.6	16.7	49.8
รับจ้าง/บริการอื่นๆ	8.8	11.1	10.8	7.9
กรรมกร	2.1	3.9	3.5	1.5
ไม่ประกอบอาชีพ	34.3	44.1	38.3	31.0
ไม่ทราบ	0.1	0.3	-	0.1

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม	รวมทั้งประเทศ	เขตที่อยู่อาศัย		
		เทศบาล	สุขาภิบาล	นอกเขต*
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน				
1-3 คน	27.1	36.7	29.8	24.1
มากกว่า 3 คน	72.9	63.3	70.2	75.9
ภาคที่อยู่อาศัย				
เหนือ	19.8	6.5	22.5	22.9
ตะวันออกเฉียงเหนือ	34.9	9.4	28.8	42.6
ใต้	13.9	8.4	10.9	15.8
กลาง(ไม่รวม กทม.)	20.5	17.0	37.9	18.7
กรุงเทพมหานคร	10.9	58.8	-	-
รวม	100(1,162,276)	100(216,264)	100(129,397)	100(816,615)

* นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

- = ไม่มีข้อมูล

2. พฤติกรรมเสี่ยง

ข้อมูลในตารางที่ 16 แสดงลักษณะพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ การดื่มสุรา และการสูบบุหรี่ ของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่รายงานว่าป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล ในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจ จำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) การดื่มสุรา

เกี่ยวกับการดื่มสุราของสตรี พบว่า สตรีส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 87.9 ที่เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลเป็นสตรีที่ไม่ดื่มสุรา เมื่อพิจารณาตามเขตที่อยู่อาศัย พบว่า สตรีที่ไม่ดื่มสุรา มีสัดส่วนของการนอนรักษาในโรงพยาบาลใกล้เคียงกันทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย

(2) การสูบบุหรี่

สตรีที่นอนรักษาในโรงพยาบาลเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 96.9) เป็นสตรีที่ไม่สูบบุหรี่ โดยสัดส่วนของสตรีที่ไม่สูบบุหรี่ มีสัดส่วนของการเจ็บป่วยจนต้องนอนในโรงพยาบาลใกล้เคียงกันทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 16 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วยและนอนรักษาในโรงพยาบาลใน 12 เดือนก่อนการสำรวจ จำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยง และเขตที่อยู่อาศัย

พฤติกรรมเสี่ยง	รวมทั้งประเทศ	เขตที่อยู่อาศัย		
		เทศบาล	สุขาภิบาล	นอกเขต*
การดื่มสุรา				
ไม่ดื่มสุรา	87.9	86.8	86.3	88.4
เคยดื่มสุรา	4.8	4.4	4.3	5.0
ดื่มสุรา	7.3	8.8	9.4	6.5
การสูบบุหรี่				
ไม่สูบบุหรี่	96.9	97.3	96.2	96.9
เคยสูบบุหรี่	0.6	0.8	1.0	0.5
สูบบุหรี่	2.5	1.9	2.8	2.6
รวม	100(1162276)	100(216264)	100(129397)	100(816615)

* นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

8. โรคตามระบบต่างๆ ของร่างกาย และประเภทของโรค

ข้อมูลในตารางที่ 17 แสดงถึงสตรีที่เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล ในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจ จำแนกตาม โรคตามระบบต่างๆ ของร่างกาย ประเภทของโรค และเขตที่อยู่อาศัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) โรค/อาการที่ป่วย

โรคที่ทำให้สตรีเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลมากที่สุด คือโรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด เท่ากับ ร้อยละ 64.6 รองลงมาได้แก่ โรคระบบทางเดินอาหาร กลุ่มโรคอาการไม่แข็งแรง และโรคระบบทางเดินปัสสาวะ ร้อยละ 11.7 5.6 และ 4.3 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามเขตที่อยู่อาศัย พบว่า ในทุกเขตที่อยู่อาศัย สตรีต้องนอนโรงพยาบาลด้วยโรคของอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด โดยในเขตเทศบาลมีสัดส่วนมากที่สุด สำหรับโรคลำดับที่ 2 คือ โรคระบบทางเดินอาหาร และโรคลำดับที่ 3 คือ กลุ่มอาการไม่แข็งแรง

จากสถิติสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2538 พบว่า โรคซึ่งเป็นสาเหตุของผู้ป่วยในที่มารับบริการในสถานบริการสาธารณสุข สังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ลำดับแรกคือ โรคติดเชื้ออื่น ๆ ของลำไส้ รองลงมาได้แก่ โรคแทรกซ้อนในการตั้งครรภ์ การเจ็บครรภ์และการคลอด ระยะหลังคลอด และภาวะอื่นๆทางสูติกรรม โดยมีอัตราป่วย 471.76 และ 273.53 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ซึ่งการรวบรวมสถิตินี้ เป็นการรวมทั้งประชากรเพศชายและเพศหญิง ทุกกลุ่มอายุ จึงทำให้อัตราป่วยด้วยโรคติดเชื้อของลำไส้มีอัตราป่วยสูง แต่หากพิจารณาเฉพาะสตรีวัยเจริญพันธุ์ แล้ว โรคที่ควรจะเป็นสาเหตุให้สตรีวัยเจริญพันธุ์ต้องนอนโรงพยาบาลมากที่สุด น่าจะเป็นกลุ่มโรคแทรกซ้อนในการตั้งครรภ์ การคลอด และภาวะอื่นๆ ทางสูติกรรม ซึ่งจะสอดคล้องกับผลการสำรวจสภาวะอนามัย และสวัสดิการ พ.ศ. 2539 ซึ่งนำมาศึกษาในครั้งนี้

(2) ประเภทของโรค

สตรีส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 91.5 ต้องนอนรักษาในโรงพยาบาลด้วยโรคไม่ติดเชื้อ ซึ่งทุกเขตที่อยู่อาศัยจะมีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวมของประเทศ โดยในเขตเทศบาลจะมีสัดส่วนมากที่สุด ส่วนโรคติดเชื้อ ซึ่งมีสัดส่วนน้อยกว่านั้น พบมากในสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

ตารางที่ 17 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วยและนอนรักษาในโรงพยาบาลใน 12 เดือนก่อนการสำรวจ จำแนกตามโรค และเขตที่อยู่อาศัย

โรค	รวมทั้งประเทศ	เขตที่อยู่อาศัย		
		เทศบาล	สุขาภิบาล	นอกเขต*
โรค/อาการที่ป่วย				
ระบบทางเดินหายใจ	2.9	2.8	3.2	2.9
ระบบทางเดินอาหาร	11.7	11.0	15.2	11.4
ระบบทางเดินปัสสาวะ	4.3	1.5	3.3	5.2
หัวใจและหลอดเลือด	2.4	2.0	4.9	2.1
ภูมิแพ้และผิวหนัง	0.7	1.4	1.2	0.5
ตา หู จมูก คอ	0.8	0.5	0.4	1.0
อวัยวะสืบพันธุ์, การ- ตั้งครรภ์, การคลอด	64.6	69.6	60.2	64.0
ระบบต่อมไร้ท่อ	1.3	1.5	3.2	1.0
กล้ามเนื้อ, เส้นเอ็น, กระดูก	3.4	3.1	1.9	3.6
ระบบประสาท, สมอง	2.2	0.7	0.9	2.8
อาการไม่แข็งแรง	5.6	6.0	5.6	5.5
ประเภทของโรค				
โรคไม่ติดเชื้อ	91.5	95.6	93.6	90.1
โรคติดเชื้อ	8.5	4.4	6.4	9.9
รวม	100(1,162,276)	100(216,264)	100(129,397)	100(816,615)

* นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

ข. โรค/อาการ ที่ทำให้สตรีวัยเจริญพันธุ์เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล

1. ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่รายงานว่าป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล ในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจ จำแนกตามโรค/อาการตามระบบของร่างกาย และเขตที่อยู่อาศัย ดังนี้ (ตารางที่ 18)

(1) อายุ

ในทุกเขตที่อยู่อาศัย สตรีทุกกลุ่มอายุส่วนใหญ่เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลด้วยโรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอดโดยสัดส่วนของการนอนโรงพยาบาลสูงในสตรีกลุ่มอายุ 15-29 ปี และ 30-39 ปี เนื่องจากเป็นช่วงอายุที่สตรีที่มีสถานภาพสมรสส่วนใหญ่ตัดสินใจที่จะมีบุตร รองลงมาเป็นการเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลด้วยโรกระบบทางเดินอาหาร ยกเว้นสตรีอายุ 40-49 ปี ในเขตสุขภาพที่เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลด้วยโรกระบบทางเดินอาหารในสัดส่วนมากกว่า โรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด

(2) สถานภาพสมรส

สตรีที่มีสถานภาพโสดในทุกเขตที่อยู่อาศัย จะเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลด้วยโรกระบบทางเดินอาหารในสัดส่วนมากกว่าโรคในระบบอื่น ในขณะที่สตรีที่มีสถานภาพสมรสนอนโรงพยาบาลด้วยโรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด ส่วนสตรีที่มีสถานภาพหม้าย/หย่า/แยก เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลด้วยกลุ่มโรคต่างกันในแต่ละเขตที่อยู่อาศัย กล่าวคือ ในเขตเทศบาลสตรีต้องนอนโรงพยาบาลด้วยโรกระบบทางเดินอาหาร มากที่สุด ขณะที่สตรีที่อยู่ในเขตสุขภาพ และนอกเขตเทศบาล/สุขภาพ ต้องนอนรักษาในโรงพยาบาลด้วยโรกระบบต่อมไร้ท่อ และโรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด ตามลำดับ

(3) การศึกษา

สตรีทุกระดับการศึกษา จากทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลด้วยโรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด ในสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลที่มีสาเหตุมาจากโรกระบบทางเดินอาหาร ยกเว้นสตรีที่ไม่มีการศึกษาในเขตสุขภาพ และสตรีที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา ที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขภาพ มีสาเหตุของการนอนโรงพยาบาลจากโรคหัวใจและหลอดเลือด และ ตา หู คอ จมูก ตามลำดับ

(4) อาชีพ

สตรีในทุกเขตที่อยู่อาศัย ไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดก็ตาม เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลด้วยโรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด ในสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลที่มีสาเหตุมาจากโรกระบบทางเดินอาหาร ยกเว้นสตรีที่เป็นกรรมกรในเขตสุขภาพ และสตรีที่ประกอบอาชีพค้าขายที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขภาพ ที่เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด และโรคในกลุ่มอาการไม่แจ่มชัด ตามลำดับ

(5) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ในทุกเขตที่อยู่อาศัย ไม่ว่าจะสตรีจะอยู่ในครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเท่าไรก็ตาม เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลด้วยโรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด ในสัดส่วนมากที่สุด โดยสัดส่วนของสตรีที่อยู่ในครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกมากกว่า 3 คน ในแต่ละเขตที่อยู่อาศัย ใกล้เคียงกัน และมีสัดส่วนมากกว่าสตรีที่อยู่ในครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิก 3 คน รองลงมาได้แก่ การเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลที่มีสาเหตุมาจากโรกระบบทางเดินอาหาร โดยสัดส่วนของสตรีที่อยู่ในครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-3 คน มีมากกว่าสตรีที่อยู่ในครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกมากกว่า 3 คน

(6) ภาคที่อยู่อาศัย

สตรีที่อยู่ตามภาคต่างๆ ในทุกเขตที่อยู่อาศัย รวมทั้งสตรีที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลด้วยโรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด ในสัดส่วนมากที่สุด คือมากกว่าร้อยละ 50 โดยเฉพาะสตรีในกรุงเทพมหานครมีถึง 3 ใน 4 ของสตรีที่ต้องนอนโรงพยาบาลทั้งหมด ยกเว้นสตรีภาคเหนือ ที่อยู่ในเขตเทศบาลมีเพียง 1 ใน 3 สำหรับโรคที่เป็นสาเหตุให้สตรีต้องนอนโรงพยาบาลเป็นลำดับต่อมาคือ โรกระบบทางเดินอาหาร

ตารางที่ 18 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย และนอนรักษาในโรงพยาบาลในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจ จำแนกตามลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โรคตามระบบของร่างกาย และเขตที่อยู่อาศัย

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม / เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ่มชัด	รวม
อายุ												
เขตเทศบาล												
15-29	3.8	13.1	-	0.4	1.4	0.2	75.9	1.0	1.9	0.2	2.2	100(106,992)
30-39	0.9	7.5	2.4	0.9	0.3	0.6	78.5	1.2	0.5	1.3	5.9	100(80,887)
40-49	4.2	12.8	4.8	11.6	4.3	1.6	20.3	4.3	15.1	0.5	20.4	100(28,385)
เขตสุขาภิบาล												
15-29	2.3	7.5	3.0	-	-	-	81.0	1.3	0.7	-	4.3	100(63,271)
30-39	1.8	24.7	1.8	3.2	0.9	0.6	55.2	1.6	2.1	1.6	6.4	100(42,190)
40-49	8.4	18.9	6.8	20.9	4.7	1.2	13.7	11.2	5.1	1.9	7.3	100(23,736)
นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล												
15-29	1.4	7.6	2.0	1.1	0.2	0.4	78.4	-	2.0	2.2	4.5	100(467,207)
30-39	4.8	14.7	5.3	2.4	0.5	1.5	59.4	1.2	3.6	2.3	4.3	100(211,980)
40-49	4.8	19.3	16.1	5.1	1.4	2.1	21.8	3.9	9.2	5.6	10.6	100(137,429)

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม / เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ่มชัด	รวม
สถานภาพสมรส												
เขตเทศบาล												
โสด	5.2	37.7	2.2	-	1.5	-	3.4	6.3	18.8	4.8	19.9	100(21,037)
สมรส	2.5	6.9	1.3	1.3	1.3	0.6	79.4	0.8	1.5	0.2	4.1	100(185,483)
หม้าย/หย่า,แยก	2.4	29.4	4.1	21.2	1.4	-	25.7	5.2	-	-	10.6	100(9,744)
เขตสุขาภิบาล												
โสด	16.8	39.3	-	2.2	3.8	-	6.5	-	9.1	2.7	19.4	100(8,599)
สมรส	1.7	13.6	3.4	4.9	1.0	0.5	66.3	2.6	1.5	0.4	4.0	100(114,837)
หม้าย/หย่า,แยก	13.3	11.7	5.4	8.0	-	-	18.6	20.2	-	6.6	16.2	100(5,961)
นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล												
โสด	11.6	23.4	10.4	1.5	-	5.1	5.9	-	13.1	10.1	18.9	100(59,160)
สมรส	2.3	10.4	4.9	2.0	0.6	0.7	69.2	1.1	3.0	2.1	3.8	100(727,648)
หม้าย/หย่า,แยก	-	12.5	3.0	6.0	-	-	50.7	-	-	6.6	21.3	100(29,807)

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร	โรคตามระบบของร่างกาย											
	ระบบทางเดินหายใจ	ระบบทางเดินอาหาร	ระบบทางเดินปัสสาวะ	หัวใจและหลอดเลือด	ภูมิแพ้และผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์	ระบบต่อมไร้ท่อ	กล้ามเนื้อเส้นเอ็นกระดูก	ประสาทและสมอง	อาการไม่แจ้งชัด	รวม
การศึกษา												
เขตเทศบาล												
ไม่มีการศึกษา	-	20.8	2.3	7.8	-	-	54.6	-	14.4	-	-	100(5,386)
ประถมศึกษา	3.8	9.5	2.5	3.4	1.7	0.6	66.5	1.2	2.4	1.0	7.5	100(101,538)
มัธยมศึกษา	0.8	12.4	0.2	0.8	2.0	0.3	76.6	0.9	1.1	0.3	4.6	100(63,720)
สูงกว่ามัธยมศึกษา	2.4	11.5	0.8	-	-	0.7	69.8	3.3	5.6	0.5	5.3	100(63,720)
ไม่ทราบ	27.5	-	10.1	-	-	-	41.2	-	21.2	-	-	100(1,931)
เขตสุขาภิบาล												
ไม่มีการศึกษา	-	16.9	-	20.4	-	-	51.4	3.6	-	7.8	-	100(6,162)
ประถมศึกษา	2.3	14.7	4.6	6.0	2.1	0.4	57.6	5.0	1.7	0.3	5.3	100(72,381)
มัธยมศึกษา	4.9	8.2	2.0	2.4	-	0.9	72.5	1.0	2.7	-	5.4	100(32,316)
สูงกว่ามัธยมศึกษา	5.3	30.6	1.8	-	-	-	48.5	-	2.4	2.3	9.1	100(17,426)
ไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-	100.0	-	-	-	-	100(1,112)

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร	โรคตามระบบของร่างกาย											
	ระบบทางเดินหายใจ	ระบบทางเดินอาหาร	ระบบทางเดินปัสสาวะ	หัวใจและหลอดเลือด	ภูมิแพ้และผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบต่อมไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาทและสมอง	อาการไม่แข็งแรง	รวม
นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล												
ไม่มีการศึกษา	1.9	15.9	8.5	7.7	-	-	37.1	-	2.6	18.9	7.4	100(34,896)
ประถมศึกษา	2.9	10.1	5.3	1.8	0.6	0.7	65.5	1.2	4.1	2.2	5.5	100(643,474)
มัธยมศึกษา	3.3	16.3	5.5	2.9	-	1.2	63.0	-	1.3	2.0	4.5	100(106,260)
สูงกว่ามัธยมศึกษา	2.9	7.8	-	-	-	8.7	72.7	-	3.8	-	4.1	100(24,694)
ไม่ทราบ	-	45.4	-	-	-	-	43.6	-	-	-	11.0	100(7,291)
อาชีพ												
เขตเทศบาล												
ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ	0.9	9.2	0.5	-	5.2	0.7	67.5	4.1	6.8	-	5.1	100(44,215)
ค้าขาย	9.0	8.7	5.2	0.5	-	0.4	61.3	1.1	4.2	-	9.5	100(42,106)
เกษตรกร	-	41.3	-	-	-	-	58.7	-	-	-	-	100(1,290)
รับจ้าง/บริการอื่นๆ	3.1	22.3	0.8	3.0	0.6	1.9	57.2	1.0	1.8	0.9	7.5	100(24,000)
กรรมกร	-	8.3	2.5	-	-	-	73.2	-	4.1	-	11.9	100(8,493)
ไม่ประกอบอาชีพ	1.1	9.8	0.5	3.6	0.5	0.2	77.0	0.8	1.2	1.3	4.0	100(95,464)
ไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-	100.0	-	-	-	-	100(696)

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม / เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ่มชัด	รวม
เขตสุขภาพ												
ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ	6.6	16.2	3.4	-	-	-	55.7	2.0	3.3	-	12.7	100(15,093)
ค้าขาย	4.0	28.0	2.2	5.8	-	-	40.7	5.4	2.1	2.7	9.1	100(24,631)
เกษตรกร	1.5	20.7	3.6	3.7	3.1	1.2	57.6	6.5	-	-	2.3	100(21,648)
รับจ้าง/บริการอื่นๆ	3.9	20.5	3.0	10.7	2.3	2.1	46.5	1.8	2.0	-	7.3	100(13,965)
กรรมกร	-	5.2	9.6	13.1	-	-	59.8	-	5.5	-	6.7	100(4,536)
ไม่ประกอบอาชีพ	2.8	5.6	3.2	4.1	1.1	-	76.2	1.8	1.9	0.9	2.5	100(49,524)
นอกเขตเทศบาล /สุขภาพ												
ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ	2.4	9.5	1.9	-	-	7.2	72.4	-	3.1	-	3.4	100(29,801)
ค้าขาย	2.0	7.6	9.3	4.8	-	1.0	54.6	2.0	2.0	1.7	15.1	100(49,291)
เกษตรกร	3.6	13.4	5.5	2.7	0.5	-	58.6	1.0	4.9	3.4	6.3	100(406,529)
รับจ้าง/บริการอื่นๆ	3.2	11.6	10.8	1.5	1.9	3.7	52.2	1.5	8.3	-	5.4	100(64,682)
กรรมกร	4.6	18.7	7.4	11.7	-	-	44.3	-	6.3	-	7.0	100(11,913)
ไม่ประกอบอาชีพ	1.9	8.7	2.8	0.6	0.3	1.2	77.2	0.7	0.7	3.2	2.6	100(253,498)
ไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-	100.0	-	-	-	-	100(901)

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม / เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แข็งแรง	รวม
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน												
เขตเทศบาล												
1 - 3 คน	4.3	15.0	1.2	1.7	2.6	0.6	64.1	1.5	4.3	-	4.7	100(79,443)
มากกว่า 3 คน	1.9	8.6	1.7	2.3	0.6	0.5	72.8	1.5	2.4	1.0	6.7	100(136,821)
เขตสุขาภิบาล												
1 - 3 คน	6.5	29.8	5.1	4.2	1.7	0.8	33.2	5.0	2.9	1.6	9.2	100(38,618)
มากกว่า 3 คน	1.8	9.0	2.5	5.2	0.9	0.3	71.6	2.5	1.5	0.6	4.0	100(90,779)
นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล												
1 - 3 คน	3.5	21.2	7.1	1.9	1.2	1.6	44.4	1.7	4.6	4.7	8.0	100(196,565)
มากกว่า 3 คน	2.7	8.3	4.6	2.2	0.3	0.8	70.2	0.7	3.3	2.2	4.7	100(620,050)
ภาคที่อยู่อาศัย												
เขตเทศบาล												
เหนือ	5.0	29.5	2.6	5.1	1.0	2.3	36.8	2.9	6.7	2.7	5.5	100(13,960)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	8.2	14.2	3.1	-	-	1.5	62.1	3.9	2.3	1.2	3.4	100(20,287)

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม / เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แจ่มชัด	รวม
ใต้	4.1	15.4	5.2	3.9	2.1	-	56.8	1.3	5.4	2.3	3.5	100(18,176)
กลาง(ไม่รวม กทม.)	3.2	12.4	0.5	-	0.9	1.3	67.6	2.0	5.6	1.1	5.4	100(36,707)
กรุงเทพมหานคร	1.4	7.4	0.9	2.4	1.7	-	76.8	0.9	1.8	-	6.9	100(127,135)
เขตสุขภาพ												
เหนือ	-	18.7	2.9	4.3	1.3	1.9	55.6	6.0	2.5	-	5.6	100(29,084)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	3.8	12.2	4.8	4.6	1.8	-	59.7	3.6	2.9	-	6.7	100(37,222)
ใต้	6.9	10.2	2.8	3.4	0.9	-	66.5	-	-	1.5	7.7	100(14,065)
กลาง(ไม่รวม กทม.)	3.7	16.8	2.6	5.9	0.7	-	60.8	2.2	1.4	1.8	4.1	100(49,026)
นอกเขตเทศบาล/สุขภาพ												
เหนือ	2.2	11.7	6.9	3.1	0.6	0.04	60.4	1.0	3.8	5.3	4.6	100(186,740)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1.9	10.2	5.2	1.5	0.3	1.1	66.2	1.5	4.6	1.8	5.8	100(348,259)
ใต้	4.3	16.2	3.0	1.7	-	-	66.4	0.7	0.9	2.4	4.4	100(128,783)
กลาง(ไม่รวม กทม.)	4.9	9.7	5.1	2.8	1.3	2.2	61.1	-	3.4	2.4	6.9	100(152,834)

- = ไม่มีข้อมูล

2.2 พฤติกรรมเสี่ยง

พฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ การดื่มสุรา และการสูบบุหรี่ ของสตรีวัยเจริญพันธุ์ จำแนกตามโรค/อาการ ตามระบบของร่างกาย และเขตที่อยู่อาศัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางที่ 19)

(1) การดื่มสุรา

พฤติกรรมการดื่มสุรา กับการเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลของสตรี พบว่า ไม่ว่าสตรีจะมีประวัติการดื่มสุราอย่างไร ในทุกเขตที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่โรคที่เป็นสาเหตุให้สตรีต้องนอนโรงพยาบาลมากที่สุด คือ โรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด โดยเป็นสัดส่วนของสตรีที่ไม่ดื่มสุรามากกว่า สตรีที่เคยดื่มสุรา และดื่มสุราในปัจจุบัน ยกเว้นสตรีที่ดื่มสุราในเขตสุขภาพที่นอนโรงพยาบาลด้วยโรกระบบทางเดินอาหารมากกว่า สำหรับโรคที่เป็นสาเหตุให้สตรีต้องนอนโรงพยาบาลเป็นลำดับต่อมาคือ โรกระบบทางเดินอาหาร ยกเว้นสตรีที่เคยดื่มสุราในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขภาพที่นอนโรงพยาบาลจากโรคที่ระบุอาการไม่แจ้งชัด

(2) การสูบบุหรี่

สตรีที่ไม่สูบบุหรี่จากทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลด้วยโรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด รองลงมาคือ โรกระบบทางเดินอาหาร ส่วนสตรีที่เคยสูบบุหรี่ในแต่ละเขตที่อยู่อาศัยต้องนอนโรงพยาบาลด้วยโรคที่ต่างกัน คือ ในเขตเทศบาล สตรีนอนโรงพยาบาลด้วยโรคของอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด ขณะที่สตรีในเขตสุขภาพ และนอกเขตเทศบาล/สุขภาพ สตรีที่ป่วยด้วยโรคหัวใจ และหลอดเลือด และโรกระบบประสาท และสมอง ตามลำดับ สำหรับสตรีที่สูบบุหรี่ในปัจจุบัน ที่อยู่ในเขตเทศบาล และสุขภาพที่นอนโรงพยาบาลด้วยโรกระบบทางเดินอาหาร มากที่สุด และสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขภาพ นอนโรงพยาบาลด้วยโรคเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด

เป็นที่น่าสังเกตว่า ในเรื่องของพฤติกรรมเสี่ยง ไม่ว่าจะเป็น พฤติกรรมการดื่มสุรา หรือพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในปัจจุบันจะพบในสตรีที่นอนโรงพยาบาลด้วยโรคของอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด ซึ่งส่วนหนึ่งของสตรีในกลุ่มนี้ คือสตรีที่ตั้งครรภ์ เมื่อดื่มสุรา หรือสูบบุหรี่ แล้วนอกจากจะเกิดโทษต่อสุขภาพของสตรีแล้วยังมีผลต่อทารกในครรภ์ด้วย

ตารางที่ 19 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วย และนอนรักษาในโรงพยาบาลในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจ จำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยง โรคตามระบบของร่างกาย และเขตที่อยู่อาศัย

พฤติกรรมเสี่ยง/ เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แข็งแรง	รวม
การดื่มสุรา												
เขตเทศบาล												
ไม่ดื่มสุรา	3.2	10.1	1.5	1.3	1.0	0.6	71.7	1.3	3.4	0.8	5.1	100(187,667)
เคยดื่มสุรา	-	3.4	-	10.9	1.5	-	57.6	1.4	-	-	25.3	100(9,467)
ดื่มสุรา	-	22.8	2.3	4.9	4.8	-	54.9	3.2	2.3	-	4.8	100(19,130)
เขตสุขาภิบาล												
ไม่ดื่มสุรา	3.6	13.7	3.3	4.5	1.1	0.3	63.8	3.2	1.6	0.8	4.4	100(111,722)
เคยดื่มสุรา	-	6.3	-	8.4	5.8	-	59.3	11.7	-	-	8.5	100(5,517)
ดื่มสุรา	1.9	32.9	5.0	7.3	-	2.2	27.1	-	6.2	2.2	15.2	100(12,158)
นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล												
ไม่ดื่มสุรา	2.7	10.6	5.2	2.2	0.4	1.1	65.7	0.8	3.7	2.6	5.1	100(722,012)
เคยดื่มสุรา	-	14.4	13.1	2.6	-	-	57.3	-	3.8	6.5	2.4	100(41,152)
ดื่มสุรา	7.7	20.4	-	1.4	1.6	-	46.2	3.6	2.8	2.9	13.4	100(53,451)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

พฤติกรรมเสี่ยง/ เขตที่อยู่อาศัย	โรคตามระบบของร่างกาย											
	ระบบ ทางเดิน หายใจ	ระบบ ทางเดิน อาหาร	ระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	หัวใจ และ หลอดเลือด	ภูมิแพ้ และ ผิวหนัง	ตา หู คอ จมูก	อวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ การคลอด	ระบบ ต่อม ไร้ท่อ	กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก	ประสาท และ สมอง	อาการ ไม่แข็งแรง	รวม
กวาสุนนุหรี												
เขตเทศบาล												
ไม่สุนนุหรี	2.9	10.4	1.6	2.1	1.3	0.5	69.9	1.6	3.0	0.7	6.1	100(210,382)
เคยสุนนุหรี	-	-	-	-	-	-	100.0	-	-	-	-	100(1,806)
สุนนุหรี	-	44.8	-	-	3.4	-	41.2	-	10.6	-	-	100(4,076)
เขตสุขาภิบาล												
ไม่สุนนุหรี	3.4	15.1	3.1	4.4	0.9	1.2	62.0	2.8	2.0	0.7	5.3	100(124,507)
เคยสุนนุหรี	-	-	28.5	44.2	-	-	-	27.3	-	-	-	100(1,315)
สุนนุหรี	-	25.0	-	9.4	9.0	7.4	16.5	8.0	-	7.5	17.2	100(3,575)
นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล												
ไม่สุนนุหรี	2.8	11.1	5.1	2.2	0.5	1.0	65.0	0.9	3.6	2.3	5.5	100(791,450)
เคยสุนนุหรี	-	22.9	37.7	-	-	-	-	-	-	39.5	-	100(3,857)
สุนนุหรี	7.8	20.6	4.2	-	-	-	38.2	4.7	6.0	13.2	5.3	100(21,308)

- = ไม่มีข้อมูล

ค. ประเภทของโรคที่ทำให้สตรีวัยเจริญพันธุ์เจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล

1. ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่นอนโรงพยาบาล ในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจ จำแนกตามประเภทของโรค และเขตที่อยู่อาศัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางที่ 20)

(1) อายุ

สตรีทุกกลุ่มอายุ จากทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย มากกว่าร้อยละ 80 มีสัดส่วนของการนอนโรงพยาบาลด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่า โดยสตรีอายุ 30-39 ปี ในเขตเทศบาล และสตรีอายุ 15-29 ปี ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีสัดส่วนของการนอนโรงพยาบาลด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่าสตรีกลุ่มอายุอื่น ในเขตที่อยู่อาศัยเดียวกัน

(2) สถานภาพสมรส

เกี่ยวกับสถานภาพสมรสกับการเจ็บป่วยจนต้องนอนรักษาในโรงพยาบาล พบว่าสตรีทุกสถานภาพจากทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย ต้องนอนรักษาในโรงพยาบาลด้วยโรคไม่ติดเชื้อในสัดส่วนที่มากกว่าโรคติดเชื้อ โดยสตรีโสดมีสัดส่วนน้อยกว่าสตรีที่มีสถานภาพอื่นๆ ในเขตที่อยู่อาศัยเดียวกัน

(3) การศึกษา

สตรีทุกระดับการศึกษา รวมทั้งสตรีที่ไม่มีการศึกษา จากทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย มีสัดส่วนของการนอนโรงพยาบาลด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่า โดยสตรีที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตเทศบาล สตรีที่ไม่มีการศึกษาในเขตสุขาภิบาล และสตรีที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีสัดส่วนมากกว่าสตรีที่มีการศึกษาระดับอื่นในเขตที่อยู่อาศัยเดียวกัน

(4) อาชีพ

สตรีทุกกลุ่มอาชีพ รวมทั้งสตรีที่ไม่ประกอบอาชีพ จากทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย มีสัดส่วนของการนอนโรงพยาบาลด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่าโดยสตรีที่เป็นกรรมกร ในเขตเทศบาล และเขตสุขาภิบาล และสตรีที่ไม่ประกอบอาชีพที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีสัดส่วนมากกว่าสตรีในกลุ่มอาชีพอื่นในเขตที่อยู่อาศัยเดียวกัน

(5) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย ไม่ว่าสตรีจะอยู่ในครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกเท่าใด สาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้สตรีเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล เป็นการเจ็บป่วยด้วยโรคชนิดไม่ติดเชื้อ โดยในเขตเทศบาลสัดส่วนของสตรีที่อยู่ในครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิก 1-3 คน และมากกว่า 3 คน ไม่แตกต่างกัน ขณะที่ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล สตรีที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 3 คน มีสัดส่วนมากกว่าแต่สตรีที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสมาชิก 1-3 คน ต้องนอนโรงพยาบาลด้วยโรคชนิดติดเชื้อมากกว่า

(6) ภาคที่อยู่อาศัย

สตรีที่อาศัยอยู่ทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัยในทุกภาค รวมทั้งกรุงเทพมหานคร สาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้สตรีเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล เป็นการเจ็บป่วยด้วยโรคชนิดไม่ติดเชื้อ โดยในเขตเทศบาล และที่อยู่ในกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนมากกว่าสตรีที่อยู่ในภาคอื่นๆ ขณะที่ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล สตรีที่อยู่ในภาคกลางมีสัดส่วนมากกว่า สตรีภาคอื่น

ตารางที่ 20 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วยและนอนรักษาในโรงพยาบาลในรอบ 12 เดือน ก่อนการสำรวจ จำแนกตามลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ประเภทของโรค และเขตที่อยู่อาศัย

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม	เขตที่อยู่อาศัย/ประเภทของโรค								
	เขตเทศบาล			เขตสุขาภิบาล			นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล		
	โรคไม่ติดต่อ	โรคติดต่อ	รวม	โรคไม่ติดต่อ	โรคติดต่อ	รวม	โรคไม่ติดต่อ	โรคติดต่อ	รวม
อายุ									
15 - 29	94.5	5.5	100(106,992)	95.3	4.7	100(63,271)	94.1	5.9	100(467,207)
30 - 39	97.0	3.0	100(80,887)	94.1	5.9	100(42,190)	86.4	13.6	100(211,980)
40 - 49	95.7	4.3	100(28,385)	88.2	11.8	100(23,936)	81.9	18.1	100(137,429)
สถานภาพสมรส									
โสด	79.0	21.0	100(21,037)	83.7	16.3	100(8,599)	76.2	23.8	100(59,160)
สมรส	97.6	2.4	100(185,483)	94.4	5.6	100(114,837)	91.0	9.1	100(727,648)
หม้าย/หย่า, แยก	92.6	7.4	100(9,744)	93.4	6.6	100(5,961)	96.1	3.9	100(29,807)
การศึกษา									
ไม่มีการศึกษา	96.1	3.9	100(5,386)	97.4	2.6	100(6,162)	75.7	24.3	100(34,896)
ประถมศึกษา	97.5	2.5	100(101,538)	93.4	6.6	100(72,381)	92.3	7.7	100(643,474)
มัธยมศึกษา	96.1	3.9	100(63,720)	94.8	5.2	100(32,316)	82.4	17.6	100(106,260)
สูงกว่ามัธยมศึกษา	91.4	8.6	100(43,689)	90.7	9.3	100(17,426)	92.4	7.6	100(24,694)
ไม่ทราบ	72.5	27.5	100(1,931)	100.0	-	100(1,112)	69.5	30.5	100(7,291)

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม	เขตที่อยู่อาศัย/ประเภทของโรค								
	เขตเทศบาล			เขตสุขาภิบาล			นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล		
	โรคไม่ติดต่อ	โรคติดต่อ	รวม	โรคไม่ติดต่อ	โรคติดต่อ	รวม	โรคไม่ติดต่อ	โรคติดต่อ	รวม
อาชีพ									
ปฏิบัติงานวิชาการ/วิชาชีพ	95.3	4.7	100(44,215)	90.5	9.5	100(15,093)	91.8	8.2	100(29,801)
ค้าขาย	93.4	6.6	100(42,106)	91.6	8.4	100(24,631)	94.0	6.0	100(49,291)
เกษตรกรรม	75.5	24.5	100(1,290)	90.5	9.5	100(21,648)	87.2	12.8	100(406,529)
รับจ้าง/บริการอื่นๆ	95.3	4.7	100(24,000)	95.8	4.2	100(13,965)	89.7	10.3	100(64,682)
กรรมกร	96.8	3.2	100(8,493)	100.0	-	100(4,536)	88.8	11.2	100(11,913)
ไม่ประกอบอาชีพ	100.0	-	100(95,464)	95.7	4.3	100(49,524)	93.9	6.1	100(253,498)
ไม่ทราบ	100.0	-	100(696)	-	-	-	100.0	-	100(901)
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน									
1 - 3 คน	95.8	4.2	100(79,443)	89.4	10.6	100(38,618)	83.8	16.2	100(196,565)
มากกว่า 3 คน	95.5	4.5	100(136,821)	95.4	4.6	100(90,779)	92.1	7.9	100(620,050)
ภาคที่อยู่อาศัย									
เหนือ	87.7	12.3	100(13,960)	94.4	5.6	100(29,084)	88.6	11.4	100(186,740)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	88.4	11.6	100(20,286)	90.1	9.9	100(37,222)	90.4	9.6	100(348,259)
ใต้	92.3	7.7	100(18,176)	90.5	9.5	100(14,065)	89.7	10.3	100(128,783)
กลาง (ไม่รวม กทม.)	94.9	5.1	100(36,707)	96.7	3.3	100(49,026)	91.4	8.6	100(152,834)
กรุงเทพมหานคร	98.3	1.7	100(127,135)	-	-	-	-	-	-

2. พฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ การดื่มสุรา และการสูบบุหรี่ ของสตรีวัยเจริญพันธุ์ ที่ป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล ในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจ จำแนกตามประเภทของโรค และเขตที่อยู่อาศัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางที่ 21)

(1) การดื่มสุรา

จากทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย ไม่ว่าจะสตรีจะมีประวัติการดื่มสุราอย่างไร โรคที่เป็นสาเหตุให้สตรีเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล คือด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่าโรคติดเชื้อ โดยสตรีที่เคยดื่มสุราในเขตเทศบาล และสุขาภิบาล และสตรีที่ไม่ดื่มสุราที่อยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีสัดส่วนของการนอนรักษาในโรงพยาบาลด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่า สตรีที่มีประวัติการดื่มสุราอื่นๆ ในเขตที่อยู่อาศัยเดียวกัน

(2) การสูบบุหรี่

จากทั้ง 3 เขตที่อยู่อาศัย ไม่ว่าจะสตรีจะมีประวัติการสูบบุหรี่อย่างไร โรคที่เป็นสาเหตุให้สตรีเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล คือด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่าโรคติดเชื้อ โดยสตรีที่เคยสูบบุหรี่ในเขตเทศบาล และสตรีที่ไม่สูบบุหรี่ที่อยู่ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีสัดส่วนของการนอนรักษาในโรงพยาบาลด้วยโรคไม่ติดเชื้อมากกว่าสตรีที่มีประวัติการสูบบุหรี่อื่นๆ ในเขตที่อยู่อาศัยเดียวกัน

ตารางที่ 21 การกระจายร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ป่วยและนอนรักษาในโรงพยาบาลในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจ จำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยง ประเภทของโรค และเขตที่อยู่อาศัย

พฤติกรรมเสี่ยง	เขตที่อยู่อาศัย/ประเภทของโรค								
	เขตเทศบาล			เขตสุขาภิบาล			นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล		
	โรคไม่ติดเชื้อ	โรคติดเชื้อ	รวม	โรคไม่ติดเชื้อ	โรคติดเชื้อ	รวม	โรคไม่ติดเชื้อ	โรคติดเชื้อ	รวม
การดื่มสุรา									
ไม่ดื่มสุรา	96.0	4.0	100(187,667)	93.4	6.6	100(111,722)	90.9	9.1	100(722,012)
เคยดื่มสุรา	97.9	2.1	100(9,467)	100.0	-	100(5,517)	82.4	17.6	100(41,152)
ดื่มสุรา	90.4	9.6	100(19,130)	92.3	7.7	100(12,158)	85.4	14.6	100(53,451)
การสูบบุหรี่									
ไม่สูบบุหรี่	95.7	4.3	100(210,382)	93.9	6.1	100(124,507)	90.3	9.7	100(791,450)
เคยสูบบุหรี่	100.0	-	100(1,806)	71.8	28.5	100(1,315)	60.5	39.5	100(3,857)
สูบบุหรี่	87.9	12.1	100(4,076)	91.5	8.5	100(3,575)	87.2	12.8	100(21,308)

- = ไม่มีข้อมูล

สรุป

การศึกษานี้ พบว่า สตรีป่วย/รู้สึกไม่สบายในรอบ 2 สัปดาห์ และเจ็บป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล ในรอบ 12 เดือน ก่อนการสำรวจ มีลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม คล้ายกัน กล่าวคือ เป็นสตรีที่อายุน้อยในสัดส่วนที่มากที่สุด โดยการเจ็บป่วยในรอบ 2 สัปดาห์ สัดส่วนของสตรีแต่ละกลุ่มอายุไม่แตกต่างกันมากนัก ในขณะที่สตรีที่ป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาลในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจ ในกลุ่มอายุ 15-29 ปี มากกว่ากลุ่มอายุ 30-39 ปี และ 40-49 ปี ถึง 2 และ 3 เท่าตามลำดับ และเป็นสตรีที่มีสถานภาพสมรส จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรม มีสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 3 คน และอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในสัดส่วนที่มากกว่าสตรีที่มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และภาคที่อยู่อาศัย อื่นๆ

ส่วนระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วยในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ จากการศึกษพบว่าในทุกปัจจัยมีความรุนแรงของการเจ็บป่วยในระดับปานกลาง

สำหรับโรคที่ทำให้สตรีป่วย/รู้สึกไม่สบาย ในรอบ 2 สัปดาห์ก่อนการสำรวจ มากที่สุด คือ โรคระบบทางเดินหายใจ และเมื่อแบ่งเป็นประเภทของโรค พบว่า ส่วนใหญ่เป็นประเภทโรคไม่ติดเชื้อมากกว่าโรคติดเชื้อ ในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ส่วนโรคที่ทำให้สตรีป่วยจนต้องนอนโรงพยาบาล ในรอบ 12 เดือน ก่อนการสำรวจ คือ โรคของอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด และเป็นประเภทโรคไม่ติดเชื้อเช่นเดียวกัน แต่ในสัดส่วนที่มากกว่าโรคติดเชื้อกว่า 10 เท่า